

BİRLİK DERGİSİ

Sayı: 247-248 • Ocak - Haziran 2025

Yayın Sahibi

TESUD Genel Merkezi Adına İmtiyaz Sahibi,
Başyazar ve Genel Yayın Yönetmeni

Erdoğan KARAKUŞ

(E. Hv. Korgeneral)

Tel: (0312) 418 20 54 / 119

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Gıyasettin ERSOY (E. Albay)

Tel: (0312) 418 20 54 / 118

Basın Yayın Başkanı ve Dergi Müdürü

Ali İhsan GÖNÜLDAŞ (E. Albay)

Tel: (0312) 418 20 54 / 121

Dergi Sorumlusu ve Görsel Tasarım

Fevziye ACIÖZ

Tel: (0312) 418 20 54 / 124

tesudmerkez@gmail.com

Yayın İdare Merkezi

Türkiye Emekli Subaylar Derneği

Selanik Cad. No: 34/4 06650 Kızılay / ANKARA

Web: www.tesud.org.tr

Belgegeçer (Faks): (0312) 418 08 64

E-posta: tesudmerkez@gmail.com

Yayın İdare Merkezi Tel

(0312) 418 20 54

Yayın Türü

Yerel Süreli Yayın

Basımcı

Epa-Mat Basın Yayın

Promosyon San. ve Tic. Ltd. Şti.

İvedik OSB. Ağaçlıeri San. Sitesi 1357'nci Sokak

No:41 Yenimahalle/ANKARA

Tel:(0312) 394 48 63

Belgegeçer (Faks): (0312) 394 48 65

Basım Tarihi (Gün / Ay/ Yıl) Yeri

30 Haziran 2025 • ANKARA

Dergimizde yayınlanan yazılar
yazı sahibinin düşüncesini yansıtır,
TÜRKİYE EMEKLİ SUBAYLAR DERNEĞİ'ni
hiçbir suretle bağlamaz.

3 ayda bir yayınlanır. Gönderilen yazı ve resimler
basılınsın, basılmasın iade edilmez.

Gönderilen yazılarda uygun görülmeyen cümle
ve paragrafların çıkarılması,
düzeltme ve kısaltmaların yapılması
yazarca kabul edilmiş sayılır.

Yazılar için telif hakkı ödenmez.Para ile satılmaz.
Aidatını ödeyen üyelerimize
parasız gönderilir.

"Reklam sayfalarının içeriği konusunda bütün
sorumluluk reklam verene aittir."

ISSN: 1302-5058

f TesudMerkez

X @TesudMerkez

İçindekiler

SEN BEN YOK, BİZ VARIZ.

2

Başyazı

E. Hv. Korgeneral Erdoğan KARAKUŞ

3

TESUD'dan Haberler / Genel Merkez

5

TESUD'dan Haberler / Şubeler

9

Kültür ve Sanat

10

Uçuş Bilgi Bölgesi ve Havadan Gelen Tehditler

E. Hv. Korgeneral Erdoğan KARAKUŞ

14

Savunma Sanayimizin Geçmişi, Bugünü ve Yarını

E. Yük. Müh. Alb. Dr. Nevzat ÇAĞLAYAN

20

Tüm Zamanların Efsane Tayyaresi F-104

E. Hv. Plt. Bnb. İbrahim Halil ÇAKALLI

26

TESUD'un 41. Kuruluş Yıldönümü ve Türk Dünyası

E. Alb. Dr. Tuğtigin ŞEN

28

Çanakkale Zaferi Sonrasında Savaşsız İşgal Edilen...

E. Kur. Alb. Doç. Dr. Ömer Lütfi TAŞÇIOĞLU

30

19 Mayıs Ruhunun Usumdaki İzi

E. Kur. Alb. Mehmet YÜCEBİLGİÇ

32

Türkiye 2. Dünya Savaşı'na Girseydi

E. Tuğa. Dr. Ergun MENGİ

38

TESUD Anonim Şirketi'nden Haberler

E. Kr. Plt. Yb. Ömer TUTUMLU

40

Okumak Gerek

44

Aramızdan Ayrılanlar

BİRİMİZ HEPİMİZ, HEPİMİZ BİRİMİZ İÇİN

Erdoğan KARAKUŞ

► **E. Hv. Plt. Korgeneral
TESUD Genel Başkanı**

Değerli Birlik Okurları;
Dergimizin kapsadığı 2025 yılının ilk altı aylık dönemi içerisinde;

Genel Merkez, Şube ve Temsilciliklerimiz, Cumhuriyet Tarihimizin önemli günlerinde bulundukları il ve ilçelerde düzenlenen kutlamalara katılmış, ATATÜRK Anıtlarına çelenk sunmuşlardır.

Genel Merkez olarak 12 Şubat 2025'de Dernekler Kanunu ve Yönetmeliği esasları dikkate alınarak ilk kez elektronik ortamda Seçimsiz Genel Kurul yapılmış ve Tüzük değişikliği ile aidat miktarının belirlenmesi gibi önemli kararlar alınmıştır.

Derneğimizin 41'inci Kuruluş Yıldönümü 8 Nisan 2025 Salı günü Anıtkabir'de düzenlenen törenle kutlanmıştır.

Dönem içerisinde derneğimiz için en önemli gelişme; PKK Bölücü Terör Örgütü'nün 12 Mayıs'ta silah

bırakma ile ilgili olarak yayınladığı, yıllardır yaptıkları korkunç katliamlar için en küçük bir pişmanlık ifadesi görülmeyen ve adeta Türkiye Cumhuriyeti'ne meydan okuyan açıklaması, üyelerimiz ve silah arkadaşlarımız tarafından tepkiyle karşılanmıştır.

Konu ile ilgili olarak 15 Mayıs 2025 tarihinde yayımlanan TESUD açıklaması aşağıda sunulmuştur.

" *Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından tamamen etkisiz hale getirilen PKK Bölücü Terör Örgütü'nün, silah bırakma ile ilgili olarak yaptığı açıklamada Türkiye Cumhuriyeti suçlanmakta, asker, güvenlik personeli, korucu, kamu personeli dahil on binlerce vatandaşımızın katledilmesine yol açan PKK Terörü'nün gerekçesinin, Lozan Antlaşması ve 1924 Anayasasından kaynaklanan Kürt inkar ve imha siyaseti olduğu iddia edilmektedir.*

Türkiye Cumhuriyeti; tarihinin hiçbir döneminde, vatandaşlarına ve hiçbir insana karşı inkar ve imha siyaseti izlememiş, soykırım ve asimilasyon uygulamamıştır.

Lozan Antlaşması, Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK önderliğinde işgalci ve emperyalist güçlere karşı verilen bağımsızlık savaşı sonucunda imzalanan siyasi belgedir ve ülkemizin tapu senedir.

1924 Anayasası, egemenliğin kayıtsız şartsız millete ait olduğu Cumhuriyet yönetiminin ve devrimlerinin temel yasasıdır.

Demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti; devleti ve milleti ile bölünmez bir bütün olup, ulus devlet yapısını ilelebet muhafaza ve müdafaa edecektir."

Dönem içerisinde üyelerimizin hak ve menfaatlerini gözetmek ve geliştirmek üzere;

Birsen Yalçıntaş Sintra Pilates,
Özel Demirtepe Life Hastanesi,
Özel Ls Dent Diş Hekimliği,
American Life Çankaya Dil Okulları,
Başarı Otomotiv,
Teknoçağ Eğitim Kurumları,
Meta İşitme Cihazları,
Tem Tour Asya Global Ltd. Şti.,

ile indirimli işbirliği sözleşmeleri yapılmıştır.

Hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyor, sağlık ve mutluluklar diliyorum.

TESUD GENEL MERKEZ ETKİNLİKLERİ

TESUD Basın Yayın
Başkanlığı

Kumyangjang-ni Muharebesi'nin 74. Yıl Dönümü

Kore Savaşı'nda Türk Tugayının Çin Ordusuna karşı kazandığı Kumyangjang-ni Muharebesi'nin 74. yıl dönümü töreni, G. Kore Büyükelçisi, Ankara'da bulunan Askeri Ateşeler, Askeri Dernekler ile Askeri ve Mülki yetkililerin katılımı ile 25 Ocak 2025 tarihinde Kore'de Savaşan Türkler Anıtı'nda yapılmıştır.

Törende, Genel Başkanımız E. Hv. Korgeneral Erdoğan KARAKUŞ tarafından Kore'de Savaşan Türkler Anıtı'na çelenk sunulmuştur.

Konferans Etkinliği

22 Ocak 2025 Çarşamba günü Eğitimci - Yazar Mahiye Morgül tarafından "Biz Oğuzoğullarıyız" konulu bir konferans verilmiştir.

18 Mart 2025 Salı günü Genel Başkan E. Hv. Korgeneral Dr. Erdoğan KARAKUŞ tarafından "18 Mart Çanakkale Deniz Zaferi" konulu bir konferans verilmiştir.

26 Mart 2025 Çarşamba günü E. Y. Müh. Alb. Dr. Nevzat ÇAĞLAYAN tarafından "Geçmişten Günümüze Türk Savunma Sanayisi" konulu bir konferans verilmiştir.

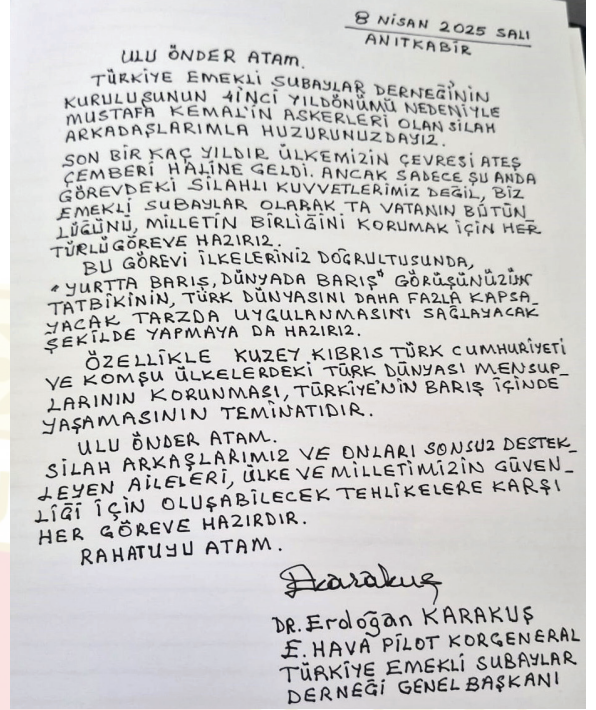
28 Nisan 2025 Pazartesi günü E. Tuğg. Ender GÜNER, Av. Prof. Dr. Ozan CAN ve Avukat Arif AVCI tarafından "Asılsız Ermeni İddialarının Tarihi, Nüfus ve Hukuki Açından Değerlendirilmesi" konulu bir konferans verilmiştir.

TESUD'un 41'inci Kuruluş Yıl Dönümü

Türkiye Emekli Subaylar Derneği (TESUD)'nin 41'inci Kuruluş Yıl Dönümü 8 Nisan 2025 Salı günü Anıtkabir'de düzenlenen törenle kutlanmıştır.

Tören kapsamında Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Mozolesine çelenk sunulmuş, şeref defteri imzalanmış, Türkiye Cumhuriyeti'nin 2'nci Cumhurbaşkanı İsmet İNÖNÜ'nün kabri de ziyaret edilmiştir.

KAMU-DER Ödül Töreni

TESUD Genel Merkezi 2'nci Başkanı E. Alb. Gıyasettin ERSOY, KAMU-DER Kamu Görevlileri ve Çalışanları Derneği'nin 2025 yılı "Vefa Ödülü" ne layık görülmüştür.

Kore Şehitlerimizin 75. Onur Yılı

Kore Savaşının 75. Yıl dönümü nedeniyle; 25 Haziran 2025 tarihinde Kore Şehitlerimiz için düzenlenen törene iştirak edilmiş ve TESUD Çelengi Genel Başkanımız tarafından Kore'de Savaşan Türkler Anıtına sunulmuştur.

Anma Etkinliği

Kumpas Davaları sürecinde 1 Mayıs 2014'de aramızdan ayrılan değerli silah arkadaşımız Dz. Kur. Alb. Murat ÖZENALP, vefatının 11'inci yılında kabri başında anılmıştır.

Anma törenine Murat ÖZENALP'in ailesi, silah arkadaşları ve dostları katılmıştır.

Saygı duruşu ve İstiklal Marşı'nın okunmasından sonra yapılan konuşmalarda; silahlı kuvvetler mensuplarına kurulan bu kumpasları gerçekleştirenlerin affedilmeyeceği, yapılan zulüm ve haksızlıkların asla unutulmayacağı bir kez daha vurgulanmıştır.

TESUD ŞUBE ETKİNLİKLERİ

► TESUD Tekirdağ Şubesi

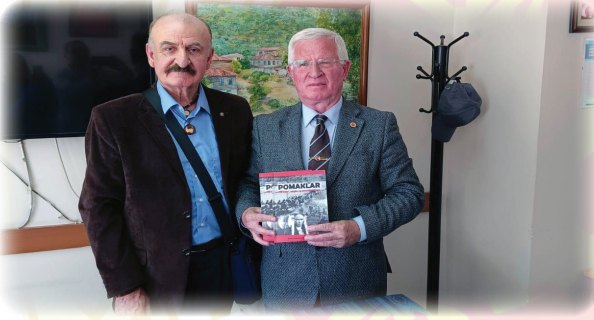

TESUD Tekirdağ Şubesi tarafından; asker kökenli diğer derneklerle koordineli olarak, 19'uncu Fırka (Tümen) bünyesinde kurulan "57'nci Alayın Tekirdağ'dan Çanakkale'ye Uğurlanmasının 110'uncu Yıl Dönümü Etkinliği" 24 Şubat 2025'de Tekirdağ Sahilinde icra edilmiştir.

TESUD Tekirdağ Şubesi üyeleri arasında, Sosyal Etkinlikler kapsamında 10-21 Şubat 2025 tarihleri arasında Tavl Turnuvası icra edilmiştir.

► TESUD İstanbul Şubeleri

Tekirdağ Şubesi üyelerinden E. Mly. Yzb.Recep Gündüz ALPARSLAN'ın "Lofçalı Pomaklar" isimli kitabının Tanıtım ve İmza günü 03 Mayıs 2025 tarihinde TESUD Tekirdağ Şubesi'nde yapılmıştır.

ATATÜRK'ün Harp Okulu'na girişinin 126. Yıl Dönümü TESUD İstanbul Şubeleri tarafından 13 Mart Perşembe günü Harbiye Askeri Müze ve Kültür Sitesi Komutanlığında kutlanmıştır.

► TESUD Rasimpaşa Şubesi

TESUD Rasimpaşa Şubesi tarafından; İngiliz işgali altında İstanbul'da kurulan Tahkik Komisyonunca suçlu bulunarak Harp Divanında yargılanıp 106 yıl önce haksız yere idam edilen ve Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK'ün kurduğu TBMM tarafından 14 Ekim 1922 tarihinde "Milli Şehit" ünvanı verilen milli kahramanımız Boğazlıyan Kaymakamı Kemal Beyi anma törenine iştirak edilmiştir.

Törende; E. Tümg. Cumhuriyet EVCİL tarafından bir konuşma yapılmıştır.

► TESUD Karşıyaka Şubesi

TESUD Karşıyaka Şubesinde 30 Nisan 2025 tarihinde E. Hv. Plt. Tümg. Beyazıt KARATAŞ tarafından "Türkiye'nin Güvenlik Sosyolojisi" konulu konferans verilmiştir.

► 18 Mart Çanakkale Deniz Zaferi ve Şehitleri Anma Günü

TESUD Şube ve Temsilcilikleri; 18 Mart Çanakkale Deniz Zaferi ve Şehitleri anma günü törenlerine katılmış, ATATÜRK Anıtlarına çelenk sunmuşlardır.

► TESUD'un 41. Kuruluş Yıl Dönümü

TESUD Şube ve Temsilcilikleri; 5 Nisan 2025 tarihinde TESUD'un 41'inci Kuruluş Yıl Dönümü törenlerine katılmış ve ATATÜRK Anıtlarına çelenk sunmuşlardır.

► 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı

TESUD Şube ve Temsilcilikleri; 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı törenlerine katılmış ve ATATÜRK Anıtlarına çelenk sunmuşlardır.

► TESUD Kuşadası Şubesi

► TESUD Çanakkale Şubesi

TESUD Kuşadası Şubesi üyelerinin de katılımıyla 19 Mayıs Atatürk'ü Anma Gençlik ve Spor Bayramı kutlama törenleri icra edilmiştir.

TESUD Çanakkale Şubesi, 24 Nisan 2025 tarihinde Çanakkale Kara Savaşlarının başlamasının 110'uncu yıldönümü törenlerine katılmıştır.

► TESUD Konak Şubesi

► TESUD Bakırköy Şubesi

TESUD Konak Şube Üyeleri, 20-27 Mayıs 2025 tarihleri arasında GAP Turu ile Orta Avrupa ve Almanya Turuna katılmıştır.

TESUD Bakırköy Şube Başkanlığınca, 18 Mart 2025'te Enirnekapi Şehitliğinde TESUD İstanbul Şubeleri adına çelenk sunulmuştur.

TESUD Kuşadası Şubesi üyelerinin de katkılarıyla İbrahimaki Sanat Merkezinde 7 Nisan 2025'te Çini sergisi açılmıştır.

TESUD TEKİRDAĞ GALA GÖSTERİMİ
MUSTAFA KEMAL'İN İZİNDE
BALKANLAR BELGESELİ
TÜM HALKIMIZ DAVETLİDİR

TARİH : 26 ŞUBAT 2025

SAAT : 14 : 00

YER : TESUD Tekirdağ Şubesi
(Valilik yanı, Ertaç apt.
No:10/6 Süleymanpaşa)

KOŞUKAVAK

TESUD Tekirdağ Şubesi ev sahipliğinde, 26 Şubat 2025 tarihinde Trakya Rumeli Balkan Dernekleri Federasyonunca "Mustafa Kemal'in İzinde Balkanlar" belgeseli film etkinliği düzenlenmiştir.

ATATÜRK ORTAK PAYDAMIZDIR

15-20 Ekim 1927 tarihlerinde

ATATÜRK tarafından okunan

NUTUK
Aslından Çeviri

16 Nisan Çarşamba Günü
Saat 14:00'de
Başlayacak olan etkinliğimize

Katılımınızı bekleriz.

YER : TESUD ADANA ŞUBE BİNASI
Resatbey Mah. Cumhuriyet Cad. Cumhuriyet Apt. No: 35/A 01120 Seyhan/ADANA

Konuşmacı
Tesud Üyesi
Tarihçi, Ekonomist, Avukat
Halil ALTIPARMAK

TESUD Adana Şubesi tarafından; 16 Nisan Çarşamba günü Av. Halil ALTIPARMAK'ın konuşmacı olduğu "Nutuk" konulu etkinlik düzenlenmiştir.

TESUD Bakırköy Şubesi Topuklu Efeler Zeybek Grubu, 19 Mayıs ATATÜRK'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramında İstanbul Arel Üniversitesinde düzenlenen etkinliğe katılmıştır.

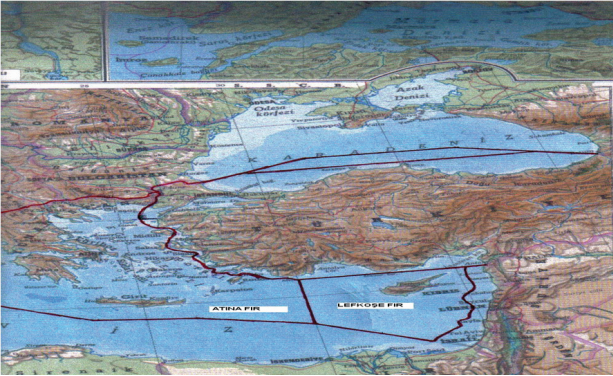
Türkiye'mize gökyüzünden gelebilecek tehditler ve mevcut tehlikeler gün geçtikçe etkisini arttırmaktadır. Ülkelerin havalarını savaşta ve barışta çeşitli tehditlere karşı koruması daha zor bir noktaya taşınmıştır.

Biz havacılar, ülkemizin hava sahalarının her türlü tehlikeden korunması esasına dayalı eğitim alır ve takipçisi oluruz.

Deniz ile alakası olmayan ülkelerin sadece sınırları içinde egemenlik hava sahası bulunmaktadır. Türkiye gibi denizlere kıyısı olan ülkelerin egemenlik hava sahası ise kara suları ve sınırlarla belirlenmektedir.

1950'li yıllarda dünyada artan sivil havacılık nedeniyle özellikle deniz üzerinde de çarpışmaları önleyecek, denizdeki ve havadaki kazalara en kısa zamanda müdahale edecek, hava durumunu uçaklara aktaracak şekilde FIR (FLIGHT INFORMATION REGION/ UÇUŞ BİLGİ BÖLGESİ) sahaları belirlenmiştir.

Doğal olarak FIR sahası genişliği ülkelere, kazalara müdahale ve trafiğin ayarlanması için alt yapı ihtiyacı doğurmaktaydı. Alt yapıya kaynak ayırmak istemeyen Türkiye, ileride meydana gelecek gelişmeleri değerlendiremediğinden, neredeyse Karadeniz'in tamamı Sovyetlere, karasuları dışında Ege'nin tamamı Yunanistan'a, o zaman Kıbrıs İngiltere'ye bağlı olduğu için, Doğu Akdeniz İngiltere'ye bırakıldı.

Başlangıçta bütün dünyada kazaları önleme, kazalara anında müdahale, hava trafiğini ayarlama amaçlı iyi niyetle meydana getirilen FIR sahaları daha sonra çeşitli bahanelerle kötü niyetli ülkelerin elinde bir koz olarak kullanılmış ve kullanılmaktadır.

FIR sahasının kötüye kullanılmasına önemli örnek olarak, 1993 yılında, Boşnak kardeşlerimizi Sırp uçaklarından korumak için, Bosna-Hersek üzerinde "Uçuşa Yasak Bölge" tesis edilmesinde görülmüştür. Birleşmiş Milletler (BM)'in, NATO'nun anılan konuda kararı olmasına rağmen, Yunanistan, Mürted - Ankara'dan kalkacak Türk F-16 Filosu'nun Yu-

nanistan üzerinden İtalya'ya geçişine izin vermedi. Hatta ilgili malzeme ve personeli taşıyan ulaştırma uçaklarına bile izin verilmedi. O sırada Mürted'de Tuğgeneral olarak Üs Komutanıydım. Çareyi Mürted'den kalkan uçakların Mısır, Libya, Tunus, Malta hava sahalarına yaklaşarak İtalya Hava Sahasına girmesini sağlayarak bulabildik.

Bosna'daki uçuşa yasak bölgede dokuz yıl 100 bin saat uçarak ve Sırp uçaklarının Boşnak kardeşlerimize saldırılarını önleyerek en az 200 bin Boşnak kardeşimizin yaşamını kurtardık.

Yunanistan'ın bu tavrı, FIR hatlarını genişletmek için her olanağı kullanmamız düşüncesini tetikledi.

1990 yılında Sovyetler Birliği yıkılmış, Karadeniz'de Gürcistan ve Ukrayna Devleti doğmuştur. Karadeniz'in hava ve deniz sahaları hakkaniyetle paylaşılmalıydı. Ben de 1993 yılında Üs Komutanlığı'ndan Hava Kuvvetleri Komutanlığı'nda Plan Harekat Daire Başkanlığı'na atanmıştım.

O günlerde, daha önce verilen mücadeleye ilaveten büyük mücadele verilerek Karadeniz'de deniz yetki alanları ve hava sahası 50 bin km² genişletildi. Bugün Karadeniz'de bulduğumuz doğalgaz genişleyen saha içindedir.

Anılan konuda emeği geçen denizci ve havacı arkadaşlarımızı kutluyorum. Çalışmalarda diğer ülke temsilcilerine karşı heyecan, azim ve mücadelesini hiç kaybetmeyen Hava Kurmay Albay Kerim ÖZKEÇECİGİL'i ayrıca belirtmek isterim.

Bugünkü dünyada insanların %90'ı bir ülkeden diğer ülkeye hava yoluyla gitmektedir. Hava sahasını kullanan uçaklar, geçilen ülkeye geçiş ücreti ödemektedir. O nedenle; hava sahasının genişlemesi ülkeye büyük gelir sağlayan bir unsurdur.

Dr. Erdoğan KARAKUŞ
E. Hv. Plt. Korgeneral
TESUD Genel Başkanı

Avrupa Birliği (AB) içinde özellikle Almanya, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC)'ni ortadan kaldırarak Kıbrıs'ın hava sahasını elde etmek istemektedir. Çünkü Kıbrıs'ın hava sahası Ada'nın 15 katıdır ve tartışmalı hava sahasıdır. Diğer ülkeler bu hava sahasını güvenli olmadığı için kullanamamaktadır.

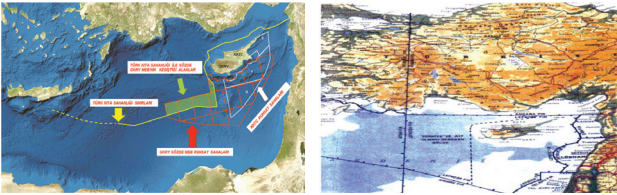
1994 yılında BM Genel Sekreteri ANNAN'ın Planı'yla KKTC'nin ortadan kaldırılması denenmiş başarılı olamamışlardır. Şimdi dünyada ticaret savaşlarının odak noktasında Türkiye ve Kıbrıs bulunmaktadır.

Batının ticaret yolu Hindistan, Körfez ülkeleri, Sudi Arabistan, Ürdün, İsrail Hayfa Limanı, Kıbrıs, Yunanistan Pire Limanı, Avrupa'dır. Bu hat düşüncesi kara yolu, demir yolu, deniz yolu şeklindedir. Eksiği hava yoludur. O yüzden ancak KKTC ortadan kaldırılarak, Avrupa, Kıbrıs, İsrail, Körfez Ülkeleri, Hindistan yolu açılabilir.

KKTC ortadan kalkarsa Türkiye'nin kaybını seyrederin. Daha önce belirttiğim gibi şu anda Kıbrıs Hava Sahası tartışmalı sahadır. O yüzden diğer ülkelerin uçakları bu sahadan geçmemekte, Türkiye üzerinden geçerek veya Türkiye'deki hava alanlarını aktarma merkezleri olarak kullanarak gitmektedirler. Biraz da o nedenle; İstanbul, Sabiha Gökçen, Esenboğa, Antalya, Çukurova, GAP Hava Alanları daha rahat gelişmektedir.

Sovyetler Birliği yıkılınca, Karadeniz Hava ve Deniz Sahaları hakkaniyetli bir şekilde paylaşıldı. Şimdi aynı şekilde Kıbrıs Hava Sahası'nın da hakkaniyetle paylaşılması gerekmektedir. Çünkü; 1974 yılında Kıbrıs devleti darbeci SAMSON tarafından yıkılmış, Cumhurbaşkanı MAKARİOS yurtdışına kaçmıştır. Bu durum üzerine; darbe ile yıkılmış Kıbrıs Devleti'nin antlaşmalarla garantörü durumunda olan Türkiye, Kıbrıs Türklerini soykırımdan korumak için Kıbrıs Barış Harekatı'nı gerçekleştirmiştir.

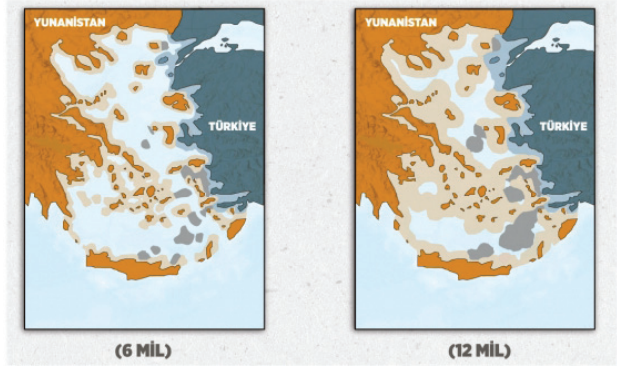
Türkiye Doğu Akdeniz'de Mavi Vatan sınırlarını Mısır'ın hakkını da gözeterek BM'e bildirmiştir. Şimdi hava sahası için de bu işlemi yapmalıdır. Bu sayede hem Mavi Vatan'ın havadan korunması sağlanacak hem de Mısır'la işbirliğini artıracaktır.

Daha önce bahsettiğim Hindistan-Batı ticaret yolu Mısır'a darbe vuracağından Mısır Tür-

kiye ile işbirliğine mecbur durumdadır. Özellikle İsrail'in Süveyş Kanalı'na paralel tasarladığı yeni kanal Mısır'ı çok rahatsız etmektedir.

Doğu Akdeniz'deki Kıbrıs Hava Sahası'nın Türkiye-Mısır arasında paylaşılması halinde, Türkiye kötü niyetliler tarafından her an hava sahasının kapatılması tehdidiyle karşılaşabilir. Bu durum Türkiye-Afrika ülkeleri arasında hava yolu ulaşımını sekteye uğratabilir. Denizde kara suları dışında zararsız geçiş serbestken, havada bütün saha kapanmaktadır. Yunanistan kara sularını 12 mile çıkararak Ege'yi hem denizde hem havada Türkiye'ye kapatmak istemektedir.

Hindistan - Batı arasındaki ticari yolun karşıtı, Çin - Pakistan (GWADAR Limanı) - Irak (FAO Limanı) - Türkiye (OVAKÖY Sınır Kapısı - Yavuz Sultan Selim Köprüsü) - Avrupa yoludur.

Son zamanda meydana gelen Pakistan - Hindistan savaşının bir nedeni Hindistan'ın bu yolu kesmeye çalışmasıdır. Ancak başarılı olamamıştır. Diğer bir yol Çin - Türkistan Türk Devletleri - Azerbaycan - Türkiye'dir. Ancak bu yol için hem Zengezur Koridoru, hem de üstündeki hava sahası açılmalıdır.

Türkistan Devletleriyle anlaşılan Avrupa Devletleri Zengezur koridoru'nun açılmasını istemesine rağmen, ABD Çin'e de yarar sağlayacağını bildiğinden Zengezur Koridoru'nun açılmasını istememektedir.

Son zamanlarda Sabiha Gökçen'e iniş yapmak üzere olan uçaklara elektronik harp uygulaması yaparak uçakları düşürmek istediler. Uçakların çarpışmayı önleme sistemlerini faaliyete geçirdiler. İnişe gelmekte olan uçakların çok düşük bir hızla hava alanına yaklaştıklarını başka bir cisme çarpıyorum zannına kapılan pilotların ani çekiş tepkisi gösterirse uçağın düşeceğini biliyorlardı. Ancak pilotların ve uçuş

kulesinin basiretli davranışları sonucu herhangi bir kaza oluşmamıştır. Uçuş kulesi pilotlara devamlı surette önlerinde uçak, İHA, DRON olmadığını belirtmiştir. O sıralarda ben bir televizyon programına acil olarak çağrıldım. Derhal Hava Kuvvetleri ile irtibata geçilip F-16 veya F-4 uçağı kaldırılarak elektronik harp cihazlarıyla, elektronik harp üretim merkezinin tespit edilebileceğini belirttim. Belirli bir zaman sonra elektronik harp yoluyla uçakların çarpışmayı önleme sistemini harekete geçiren taciz kayboldu.

Bariş şartlarında havadan gelen tehditlerden biride uçaklardan kimyasal atılmasıdır. Bir çok insanın bu durumun fotoğrafını, videosunu çekmesi, atılan kimyasalın uzun süre havada izinin kalması bu gerçekliği ortaya koymaktadır. Kimyasal atma izi yüksek irtifada uçakların egzozundan çıkan ize benzemektedir. Uçakların egzozundan çıkan ısı yüksek irtifada hava eksi derecelerde olduğu için, oradaki nemi kristal buz tabakasına çevirmekte, iz meydana getirmekte, ancak kısa zamanda kaybolmaktadır. Kimyasal atılması halinde ise iz uzun süre kalmaktadır. Kendisinden kimyasal atması istenen bir Alman pilotun “Ben kimyasal atmam”, diyerek direndiği bilinmektedir. Kimyasal atmanın ABD’de bile gerçekleştiği, göçmenlerin yoğun olduğu bölgelerde görüldüğü söylenmektedir. Kimyasal atmanın genellikle ulaştırma (kargo) yani yolcusu olmayan sivil hava yolu uçaklarıyla yapıldığı, bir ülkeden diğer bir ülkeye geçerken ülkemiz üzerinde de atıldığı değerlendirilmektedir.

Kimyasal izlerin radarlarda da görülmesi olasıdır. O nedenle, Türk Hava Kuvvetleri radarları, trafik radarları, havadaki savaş uçakları izi gözle veya radarıyla görebilir. Bu konuda bütün ilgili makamlar dikkat kesilmelidir. Bütün hava yolu uçuşları Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından takip edildiğinden belirlenen hava yolunun geçişi yasaklanmalıdır. Bilindiği kadarıyla kimyasal atma ile üzerimiz-

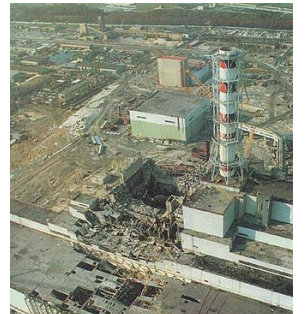
deki hava tabakası zehirlenmekte, tarım ürünlerine zarar verilmekte, yağmur veya kar yağmasına engel olunabilmektedir.

Nitekim 2024 yılı sonlarından 2025 yılı Haziran ayına kadar bir çok kentimizde bilinen küresel ısınma etkilerinden çok daha fazla kuraklık görülmüştür. Bu duruma bir neden de bazı ülkelerin devamlı yağmur tohumlaması yaparak, yağmur bulutlarının tohumlama bölgesine kaymasına neden olmalarıdır. Bu duruma örnek olarak İsrail, Suudi Arabistan, Körfez Ülkeleri sayılabilir. Daha önceki yıllarda İsrail’in yıllık ortalama yağışı 250 milimetre iken, şu an 1000 milimetreye çıkmıştır.

2000 yılında Türk Hava Kurumu (THK) Genel Başkanıyken, küresel ısınma nedeniyle, Türkiye’de oluşabilecek kuraklığı önlemek için uygun bir uçağımızı yağmur tohumlama uçağına dönüştürmüştük. Konunun uzmanı arkadaşım yağmur tohumlamanın gümüş iyodür gibi kimyasalla değil, çöl kumuyla yapılmasını ön görmüştü. Ancak o günlerde ihtiyaç duyulmadığından yetkililerce denememiz istenmemiştir. Bizim değerlendirmemize göre, uygun yer göstermemize rağmen sel basar diye çekindikleri düşüncesi bizde ağır basmıştır.

Ancak bugün en kısa zamanda birkaç uçağı yağmur tohumlama yeteneği kazandırılarak, sonbahara doğru harekete geçilmelidir.

Son günlerde kene saldırısı vakaları artmıştır. Kenelerin de yoğun bir şekilde havadan atıldığı düşüncesi vardır. Basından öğrendiğimiz kadarıyla Kayseri’de kentiçindeki araçlar üzerinde çok fazla kene görülmüştür. Tahminen havadan tarlalar üzerine atılan keneler rüzgar nedeniyle kentteki araçlar üzerine konmuştur.

Göklerden gelen tehlikeler 11 Eylül İkiz Kule saldırıları gibi, Çernobil gibi nükleer kazalardan da kaynaklanabilmektedir. Genelde dünyanın dönüşü nedeniyle rüzgarlar ve cepheler batıdan doğuya doğru ilerler.

Çernobil olayında rüzgar birkaç gün doğuya doğru esmiş, ülkemizde bir zararı o esnada görülmemiştir. Fakat daha sonra güneyli rüzgar Doğu Karadeniz bölgemizi etkilemiştir.

En son İran - İsrail savaşında NATANZ Nükleer Tesisinin vurulduğu ve nükleer sızıntı olduğu belirtilmiştir. Daha önce aktardığım gibi NATANZ'ın doğusunda nükleer sızıntı tehlikesi büyüktür.

Bazılarında açık semalar anlaşması kapsamında denetleme yapan uçakların kimyasal ize neden olduğu düşüncesi vardır. Açık semalar anlaşması; ülkelerin silahlarla ilgili anlaşmalara uyup, uymadığını belirleme, gizli silah üretimini durdurma amaçlıdır.

Açık semalar denince diğer ülkenin açık semalar uçağının ülke içinde istediği gibi dolaşması anlamı taşımaz. Diğer ülke hava sahasına girer gir-

mez takip edilir. Açık semalar uçakları özel gözetleme donanımına sahiptir. Türkiye'de bildiğim kadarıyla bir tanedir. Bazı ülkelerde bulunmadığından bizim uçağımız zaman zaman kiralanmaktadır. Açık semalar uçaklarının amacının başka olması, diğer ülke tarafından takip edilmesi, sayılarının çok az oluşu nedeniyle açık semalar uçaklarının kimyasal iz ile ilgilerinin olmadığı değerlendirilmektedir.

Ülkemizin nükleer, biyolojik, kimyasal, radyolojik (NBCR) silahlara karşı korunması Türk Silahlı Kuvvetleri

(TSK)'nce sağlanmaktadır. Bu konuda yetişmiş personeli vardır. Birliklerde NBCR subay ve astsubayları görev yapmaktadır. Ayrıca askeri hastaneler de işlemin diğer bir bölümüdür. Ancak 15 Temmuz'dan sonra 38 askeri hastane Sağlık Bakanlığı'na devredilmiştir. Sadece Gülhane Askeri Tıp Akademisi (GATA) bu konuda görevli kalmıştır. Askeri Hastaneler olmadan tek başına GATA'nın bu işlemi yapması, Türk halkının tamamını etkin koruması zorlaşmıştır.

TESUD ÜYELERİNE %10 İNDİRİM

8 SEANS PAKET ÜCRETLERİ:
Hamile Pilatesi: 8500 TL
Bireysel Pilates: 7000 TL
2 Kişilik Grup Dersi: 5000 TL
3 Kişilik Grup Dersi: 4500 TL
4 Kişilik Grup Dersi: 3750 TL
GOLD SAATLER deki Ücretler: (Hafta içi: 09:00 - 12:00 & 13:00 - 16:00)
Bireysel Pilates: 6500 TL
2 Kişilik Grup Dersi: 4500 TL
3 Kişilik Grup Dersi: 4000 TL
4 Kişilik Grup Dersi: 3250 TL

Telefon: 0530 262 17 11

Instagram: sintrapilates

Adres : Mustafa Kemal Mahallesi
Dumlupınar Bulvarı No:266 Tepe Prime C
blok numara :90 Çankaya/ Ankara

Savunma Sanayimizin Geçmişi, Bugünü ve Yarını (Birinci Bölüm)

Savunma Sanayimizin Geçmişi;

a. Osmanlı İmparatorluğu Dönemi :

Osmanlı İmparatorluğu döneminde, özellikle yükselme devri ile birlikte, savunma sanayisi konusunda, "Tersanelerde" savaş gemisi, "Tophanelerde" ise, top döküm, gülle ve barut üretimi yapılması kabiliyetine ve bu konularda önemli bir kapasiteye sahip olunmuştur. Ayrıca küçük çaplı atölyelerde tabanca ve tüfek üretimi yapılmıştır.

1571'de İnebahtı Savaşı'nda, tamamen yok olan donanmanın beş aylık bir dönemde, 200 gemi olarak yeniden inşa edilmesi, "Osmanlı Tersaneleri"nin üretim kapasitesini ortaya koymaktadır. İstanbul Haliç'te, Alanya'da, Sinop'da Osmanlı Tersaneleri vardı.

İmparatorluğun çeşitli yerlerinde, (İstanbul, Bursa, Edirne gibi...) tophaneler mevcuttu. İstanbul'daki "Tophane-i Hümayun" imparatorluk silah sanayinin temelini oluşturmuş ve bir defada yaklaşık 1000 top dökme ve ayda yaklaşık 350 kg. barut üretim kapasitesine ulaşmıştır.

Ancak özellikle 18. yüzyıldan (1700 yılından) itibaren teknolojik gelişmeler yeterince takip edilememiştir. Bu nedenle, Almanya, Fransa, İngiltere gibi batılı ülkelere göre, savunma sanayisinde yaklaşık iki yüzyıl geri kalmıştır.

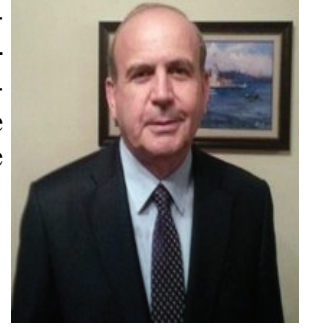
Askeri havacılık konusunda ilk girişimler 1910 yılında Fransa'ya pilot kursuna personel gönderme ile başlamış ve ilk defa 1912 yılında Balkan Savaşında tayyare (uçak) bölükleri kullanılmıştır.

b. Cumhuriyet Dönemi (1923-1963) :

Savunma sanayimiz ile ilgili ilk girişimler Cumhuriyetin ilanından önce, Kurtuluş Savaşı yıllarında olmuştur. 1921 yılında Askeri Fabrikalar Umum (Genel) Müdürlüğü kurulmuştur. (Askeri Fabrikalar Genel Müdürlüğü, 1950 yılında Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu (MKEK)'na dönüştürülmüştür.)

Kurtuluş Savaşı'nda silah, mühimmat, askeri teçhizat üretimi ve tedariğinde yaşanan sıkıntılar göz önünde bulundurularak, Cumhuriyet'in ilk yıllarında "Ulusal Savunma Sanayi" bakımından temel oluşturacak nitelikte bazı yatırımlar yapılmış, özellikle silah-mühimmat, havacılık ve denizcilik sektörlerinde önemli girişimlerde bulunulmuştur. 1924 yılında Ankara'da hafif silah ve top tamir atölyeleriyle fişek fabrikaları, 1926 yılında "Yavuz Zırhlısı"nın bakımı amacıyla Gölcük Tersanesi kurulmuştur.

Türkiye'nin ilk ve en büyük özel sektör savunma sanayi fabrikasının temelleri 1925 yılında Şakir Zümre tarafından İstanbul Haliç'te atılmıştır.

Dr. Nevzat ÇAĞLAYAN
E. Yük. Müh. Alb.
TESUD Yıldız Şb. Üyesi

Şakir Zümre'nin İstiklal Savaşındaki hizmetleri nedeniyle ile İstiklal Madalyası vardır.

Şakir Zümre, fabrikasında, Türk Hava Kuvvetlerinin 100-300-500 ve 1000kg.lık uçak bombalarını, çeşitli yangın bombalarını, Türk Deniz Kuvvetlerinin denizaltı su bombalarını, aydınlatma fişeklerini, mayın ve el bombalarını üretmiştir. Yunanistan, Bulgaristan, Polonya, Mısır, Ürdün ve Suriye gibi ülkelere ihracat yapmıştır.

Şakir Zümre, ürettiği tayyare bombaları ve patlayıcılarla fabrika personeliyle (1940'lı yıllar).

Savunma Sanayisi ile ilgili üretimini 1944'e kadar devam ettirmiş, ancak bu tarihten sonra, ABD'nin Türkiye'ye yaptığı silah, mühimmat yardımları nedeniyle ile fabrikasında silah ve mühimmat üretimini terk ederek, Türkiye'de büyük isim yapacak olan "Şakir Zümre Marka Soba" üretmeye başlamıştır. 1966'da vefatından 4 yıl sonra da fabrika kapanmıştır.

1925 yılında "Türk Tayyare Cemiyeti" kurulmuş (1935 yılında "Türk Hava Kurumu" adını aldı), bu kurumun açılışında, Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK tarafından, "İstikbal Göklere dir" ifadesi kullanılmış, 1926'da da havacılığın gereksinimi olan teknik

Savunma Sanayimizin Geçmişi, Bugünü ve Yarını (Birinci Bölüm)

personeli yetiştirmek amacıyla "**Tayyare Makinist Mektebi**" hizmete açılmıştır.

Türk havacılık sanayii faaliyetleri 1926 yılında, Türk Hükümeti ile Alman Firması **Junkers**'in ortaklığında kurulan "**Tayyare Onarım ve Motor Türk A.Ş. (TOMTAŞ)**" nin kuruluşu ile başlamıştır. Fabrika Kayseri'de kurulmuş ve 1926-1927 yıllarında 33 uçak imal edilmiştir. Ancak Alman Firmasının yaşadığı finans problemleri sonucu şirket 1928 yılında kapanmıştır.

Askeri Pilot Vecihi Hürkuş, ilk Türk yapımı askeri uçağı tasarlayıp imal etmiş ve uçağın ilk uçuşunu **28 Ocak 1925**'de İzmir'de kendisi gerçekleştirmiştir. İstiklal Savaşındaki hizmetleri nedeni ile "**İstiklal Madalyası**" vardır. **1930'da ise**, ilk Türk si-

vil uçağını tasarlayıp imal etmiştir. Uçağın ilk uçuşunu da yine kendisi İstanbul'da gerçekleştirmiştir.

Türkiye'de uçaklara uçabilirlik sertifikası verecek teknik yetkili personel olmadığı için uçağı demonte ederek demir yolu ile Çekoslovakya'ya götürmüş ve oradan sertifika almıştır. Çekoslovakya'dan uçarak 05 Mayıs 1931'de Türkiye'ye gelmiştir. Ancak bu uçakların seri üretimi gerçekleşememiştir.

1933-1949 yılları arasında, İstanbul'da **Nuri Killigil**'in tabanca, havan ve çeşitli cins ve büyüklükte mühimmat üretim tesisleri de yine dönemin savunma sanayii alanında ilk özel firmaları arasında konumlanmıştır. Nuri Killigil'in de "**İstiklal Madalyası**" vardır.

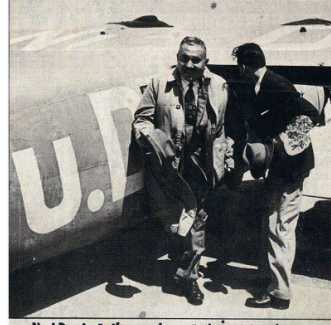
02 Mart 1949'da, saat 17.10'da fabrikasında art arda 3 patlama meydana gelmiş, sabotaj olduğu değerlendirilen bu patlama sonucu Nuri Killigil dahil 27 kişi şehit olmuştur.

Osmanlı İmparatorluğu döneminde devlet memurluğu, daha sonra Cumhuriyet döneminde ise Demiryolu Müteahhitliği yapmış olan Nuri Bey'e, başarılarından dolayı ATATÜRK tarafından 1934 yılında "**Demirağ**" soyadı verilmiştir. **Demirağ** ayrıca çeşitli endüstriyel tesislerin inşasını da gerçekleştirmiştir.

Nuri Demirağ'ın İstanbul'da kurulu **uçak fabrikasında**, 1936 yılında ilk tek motorlu NUD-36 eği-

tim uçağı üretilmiş ve THK'nun siparişi üzerine 24 adet üretim yapılmıştır.

1938'de ise, NUD-38, altı kişilik, çift motorlu yol-

Nuri Demirağ çift motorlu uçağı ile İzmir'e indiği gün
Nuri Demirağ'ın yaptığı ilk Türk polen uçuşunu bir örneği de savaşa aramada, mühimmat bir bombacı uçağı kullanılmıştır. Uçak bir değişiklik bombalar fırlatabilecek olan bu uçağı Nuri Demirağ askeriyeye çıkardı. Türkiye'nin İstiklal Savaşı'nda Nuri Demirağ İstanbul'dan havalandı İzmir Havaalanı'na indikten sonra uçağına çıkarken görülmektedir.

cu uçağı üretilmiştir. Tamamen Türk yapımı olan uçak **1941**'de İstanbul'dan Nuri Demirağ'ın memleketi olan Sivas'ın Divriği ilçesine uçmuştur. Bu uçak **1944** yılında dünya havacılığı yolcu uçakları (A) sınıfına alınmıştır.

Ancak, **1938'de** NUD-36 Uçaklarının Eskişehir'de test uçuşu sırasında, uçak piste indikten sonra meydana gelen ve test pilotu olarak görev yapan Türkiye'nin ilk Uçak Mühendisi Selahattin Reşit ALAN'ın da öldüğü bir kaza nedeni ile THK siparişlerini iptal etmiştir.

Konu mahkemeye intikal etmiş ve iki olumlu bilirkişi raporuna rağmen THK lehine sonuçlanmıştır. Ayrıca uçakların yurtdışına satılmaması için kanun çıkarılmış, bu yüzden yurtdışından ve yurtdışından sipariş alamayan/aldığı siparişleri iptal olan fabrika 1950'de kapanmıştır.

1937 yılında dünyanın süratle bir savaşa gittiğini değerlendiren Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK bir konuşmasında uçak ve motorların Türkiye'de yapılmasının önemine işaret etmiştir.

Türk Hava Kurumu tarafından 1941 yılında **Ankara Etimesgut'da kurulan uçak fabrikası**, havacılık sanayiinde ilk büyük girişim olarak kabul edilmektedir. **1944 yılında üretime başlayan** fabrikada çok sayıda eğitim uçağı, nakliye uçağı ve planör üretimi gerçekleştirilmiştir. Danimarka'ya ambulans uçak ihraç edilmiştir. Fabrika maddi zorluklar nedeniyle 1952 yılında MKEK'na devredilmiştir.

THK tarafından, 1945 yılında yine Ankara'da Gazi Orman Çiftliği'nde ilk uçak motoru fabrikası kurulmuştur. Çalışmalarını 1951 yılına kadar sürdürmüş ve 1954 yılında MKEK'na devredilmiştir. Halihazırda Traktör fabrikası olarak işletilmektedir.

Cumhuriyetin bu döneminde milli bir savunma sanayiinin tesisi hedefine yönelik gerçekleştirilen girişimlere rağmen, İkinci Dünya Savaşı (1939-1945) ve sonrasında İngiltere ve Amerika Birleşik Dev-

Savunma Sanayimizin Geçmişi, Bugünü ve Yarını (Birinci Bölüm)

letleri (ABD) tarafından sağlanan hibe ve yardımlar ile Türkiye'nin Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü (NATO)'ne 1952 yılında girişiyle artış gösteren askeri yardımlar, henüz kuruluş aşamasında bulunan savunma sanayiinin gelişmesini durdurmuştur.

Bu kapsamda, 1941–1944 döneminde ABD tarafından Türkiye'ye önemli miktarda savaş malzemesi verilmiştir. İkinci Dünya Savaşı sonrası Dünya'da iki süper güç (ABD ve Sovyetler Birliği) ortaya çıkmıştır.

1945 yılında Sovyetler, boğazlar konusunu gündeme getirmiş ve "Montrö Anlaşması"nı delmeye çalışmıştır. Ayrıca Kars ve Ardahan'ın verilmesini istemiştir.

Savaş sonrası dönemde ise Mayıs 1947'de ABD kongresinde onaylanan "Truman Doktrini" ve "Marshall Planı" çerçevesinde ABD tarafından sağlanan yardımlar ile bir yandan ordunun modern silahlarla donatılarak Türkiye'nin savunma gücünün artırılması, diğer yandan ise askeri harcamaların ekonomi üzerinde yarattığı olumsuz etkinin azaltılması amaçlanmıştır.

Sonuç olarak sağlanan yardımlar, Sovyet tehdidi karşısında Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK)'nin caydırıcı gücünün artırılmasına önemli ölçüde katkı sağlamıştır. Sovyetler Birliği, Türkiye'nin 1952 yılında NATO'ya girmesinden ve 1953 yılında Devlet Başkanı Stalin'in ölümünden sonra toprak talebinden vaz geçmiştir. ABD'den gönderilen malzemelere bir bedel ödenmemesine rağmen bu malzemelerin bakımı için her yıl bütçeden ayrılan kaynak, savunma harcamalarının ekonomi üzerinde yarattığı olumsuz etkiyi artırmıştır.

Cumhuriyetin bu döneminde, Kurtuluş Savaşı'ndan edinilen tecrübeler ile milli savunma sanayisinin geliştirilmesi için devlet ve özel teşebbüs tarafından yapılan çok önemli girişimler, çeşitli nedenler ile keşintiyе uğramış ve sürdürülebilirliği sağlanamamıştır. Bu durum; 1964 Kıbrıs bunalımına kadar devam

etmiştir. **1964 Kıbrıs bunalımı ile "Milli Savunma Sanayii"nin önemi tekrar gündeme gelmiş ve yeni bazı girişimler başlatılmıştır.**

(Cumhuriyetin ilk yıllarında olduğu gibi, maalesef ileriki yıllarında da bazı önemli projelerde sürdürülebilirlik sağlanamamıştır. 1961 yılında gündeme gelen ve 4 prototipi üretilen "Yerli ve Milli Devrim Arabaları" ile 1997 yılında piyasaya sürülen ve ihraç edilen Aselsan'ın "Yerli ve Milli Cep Telefonu (Aselsan 1919)" gibi bazı projeler bu kapsamda değerlendirilmektedir.

Şüphesiz Cumhuriyetin ilk yıllarındaki girişimlerin ve yukarıda belirtilen daha sonraki yıllarda gündeme gelen projelerin sürdürülebilirliği sağlanabilmiş olsaydı, savunma ve havacılık sanayimizin, genelde de sanayimizin bugün geldiği nokta, çok daha ileri bir nokta olurdu.)

c. Cumhuriyet Dönemi (1964-1984):

Kıbrıs'ta 21 Aralık 1963'de Rum tarafının Türk tarafına saldırıları başlamış, 24 Aralık 1963'de Tabip Bnb. Nihat İlhan'ın evine yapılan baskında, eşi ve 3 çocuğu banyo küvetinde öldürülmüştür. Bu olay Kıbrıs Türk toplumunda ve Türkiye'de halkta büyük bir infial yaratmıştır.

Rum tarafının Türk tarafına saldırılarının devam etmesi üzerine 1964 yılında yaşanan Kıbrıs bunalımı esnasında, ABD ve bazı müttefik ülkeler tarafından kendilerinden alınan savunma teçhizatının Türkiye'nin ulusal çıkarları doğrultusunda kullanılması konusunda engeller çıkarılmıştır.

ABD Başkanı Johnson, dönemin Başbakanı İsmet İNÖNÜ'ye mektup göndererek;

- Kıbrıs'a yapılacak bir müdahale'nin iki NATO Ülkesi arasında savaşa neden olacağını, bunun NATO'yu zayıflatacağını,

- Kıbrıs'a müdahalede ABD yardımlarından verilen malzeme ve silahın kullanılamayacağını belirtmiştir.

Başbakan İsmet İNÖNÜ, bunun üzerine, ".....gerekirse yeni bir dünya düzeni kurulur ve Türkiye'de bu düzende kendine uygun bir yer bulur." şeklinde bir açıklama yapmıştır.

Her ne kadar adaya çıkarma yapılması yönünde TBMM'nden karar alınmış olunmakla birlikte, ha-

Savunma Sanayimizin Geçmişi, Bugünü ve Yarını (Birinci Bölüm)

rekat için bazı eksikliklerin (çıkarma gemisi gibi...) olduğu ortaya çıkmıştır. Türkiye o tarihte Kıbrıs'a çıkarma yapma yerine hava harekatı düzenlemiş ve bazı Rum mevzilerini bombalamıştır. Bir uçağımız yara almış ve Pilot Cengiz TOPEL paraşüt ile atlayarak esir düşmüş ve Rumların işkenceleri sonucu şehit olmuştur.

Yaşanan bu KIBRIS bunalımı; Türkiye'nin savunma sanayisinin geliştirilmesine yönelik politikalarının temelini oluşturmuştur.

1965 yılında kurulan "Türk Donanma Cemiyeti" özellikle çıkarma gemilerinin yapımına yönelik "Kendi Gemini Kendin Yap" kampanyası çalışmalarını yönlendirmiştir.

15 Kasım 1967'de, Kıbrıs Türklerine karşı Rumlar tarafından yeni saldırılar düzenlenmiştir. Bu durum halkta Kıbrıs Rum toplumuna ve Yunanistan'a karşı büyük infial yaratmıştır. 17 Kasım 1967'de TBMM Hükümete adaya çıkarma yapma yetkisi vermiştir.

TSK'leri çıkarma yapmak üzere hazırlıklar yapmıştır. Ancak o tarihte de çıkarma gemisi, helikopter, uçak ve paraşüt gibi bazı ana platformlar, teçhizat ve malzemelerde eksiklikler söz konusu olmuştur.

ABD Başkanı Johnson'ın özel temsilcisi vasıtası ile Türk Hükümeti ile Yunan Hükümeti arasında yapılan bir dizi görüşmeler sonucunda, 30 Kasım 1967'de Yunanistan Türk Hükümetinin isteklerini kabul etmiş ve askerlerini Adadan çekmiştir.

1970 yılında kurulan "Türk Hava Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı" ise "Kendi Uçağını Kendin Yap" kampanyasını yönlendirmiştir. 1973 yılında, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bünyesinde, Ankara'da, TUSAŞ (Türk Uçak Sanayi A.Ş.) kurulmuştur.

TUSAŞ 1984 yılında, F-16 Uçaklarının üretimi kapsamında Türkiye - ABD ortaklığında kurulmuş olan TAI A.Ş ile 2005 yılında birleşerek bugünkü TUSAŞ (Türk Havacılık ve Uzay San. A. Ş.) ismine ve tamamen milli yapısına sahip olmuştur.

Kıbrıslı Rumlar, 1964 ve 1967 yıllarında olduğu gibi, 1974 yılında tekrar Kıbrıs Türk toplumuna kar-

şı saldırılar düzenlemişlerdir. Türkiye, ABD ve diğer batılı ülkelerinin karşı çıkmalarına rağmen Kıbrıs'a çıkarma yapma kararı almış ve 20 Temmuz 1974'de

"Kıbrıs Barış Harekatı" başlatılmıştır.

Bu hareket nedeni ile ABD Türkiye'ye 05 Şubat 1975 tarihinden itibaren resmi olarak silah ambargosu uygulamıştır. Gizli ambargo ise Kıbrıs Barış Harekatı'ndan hemen sonra başlamıştır.

Türkiye 1972'de imzaladığı sözleşme gereği parasını ödemeye devam etmesine rağmen, sipariş verdiği 40 uçaktan ambargo sonrası 24'ünü alamamıştır. Envanterde olan ABD orijinli sistemlerin yedek parçası temin edilemediğinden büyük sıkıntılar yaşanmıştır. Türkiye, ambargonun devam etmesi üzerine 25 Temmuz 1975'de ABD üslerine el koymuştur. Ambargonun tamamen kalkması ancak Eylül 1978'de olmuştur. Türkiye, ABD üslerinin yeniden açılmasına ise Kasım 1980'de izin vermiştir.

Hiç şüphesiz, 1974 Kıbrıs Barış Harekatı ile birlikte maruz kalınan silah ambargosundan alınan dersler ile savunma sanayimizin gelişimi daha da ivme kazanmış ve 1974 yılında, "Türk Kara Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı" kurulmuştur.

Milletimiz, TSK'leri öncülüğünde, TSK'lerini güçlendirmek için kurulan vakıfları maddi olarak desteklemek için hiç bir fedakarlıktan kaçınmamıştır. Bu vakıflar sayesinde de savunma sanayimizin çekirdek kuruluşları hayata geçirilebilmiş, bir altyapı oluşturulabilmiş ve önemli sayıda kalifiye insan kaynağı yetiştirilebilmiştir.

1975 yılında Ankara'da ASELSAN (Elektronik Sanayi ve Tic. A. Ş.), 1977 yılında Balıkesir'de İŞ-BİR (Elektrik Sanayi A. Ş.), 1981 yılında Kayseri'de ASPİLSAN (Enerji Sanayi ve Ticaret A. Ş.) ve 1982 yılında Ankara'da HAVELSAN (Hava Elektronik Sanayi ve Tic. A.Ş.) kurulmuştur.

Bu dönemde, 1964, 1967 ve 1974 yıllarında yaşanan Kıbrıs bunalımlarının ve maruz kalınan silah ambargosunun Savunma Sanayimizin gelişmesinde önemli etkileri olduğunu değerlendirilmektedir.

Not: Bu makalenin birinci bölümü olan "Savunma Sanayimizin Geçmişi"ne bu sayıda, ikinci bölümü olan "Savunma Sanayimizin Bugünü ve Yarını"na gelecek sayıda yer verilecektir.

Ağız ve Diş Sağlığında

Candent GÜVENCESİ

Gelişmiş tedavilerle
mükemmel gülüş
sağlıyoruz.

%20 ve %50
indirim imkanları

Çukurambar Şube;

Çukurambar Mahallesi 1464.
Cadde No: 5/A Ebru Apartmanı
0312 285 44 99
0538 775 13 55

Ümitköy Merkez;

Ümit Mahallesi 2521. Cadde
No:14 Çankaya/Ankara
0532 266 19 03

Ücretsiz İlk Muayene

Ücretsiz Tomografi

Ortodonti ve Sedasyonda
%20 indirim

Diğer Tüm Tedavilerde
%50 indirim

Muayene ve Ortodonti
Hariç Ücretsiz Servis

YOLA GÜVENLE DEVAM EDİN!

TSE 12047
BELGELİ SERVİS (GARANTİ
BOZMAYAN SERVİS)

EUROREPAR
ANLAŞMALI SERVİS

BAŞARI GRUP OTOMOTİV

DERNEĞİNİZE ÖZEL ÜCRETSİZ HİZMETLERİMİZ

- ORJİNAL CİHAZ İLE ARIZA TESPİT VE KONTROL
- MUAYENEYE HAZIRLIK VE KONTROL İŞLEMİ
- SİZE ÖZEL İŞÇİLİKTE **%25 İNDİRİM**
- ARAÇ YIKAMA İŞLEMİ
- CHECK-UP HİZMETİ
- VALE HİZMETİ

PROFESYONEL
ekip-ekipman

HİZMETLERİMİZ

- MOTOR REKTEFİYE
- YEDEK PARÇA
- KLİMA GAZI DOLUMU VE TAMİRİ
- BOYA KORUMA, PASTA CİLA VE SERAMİK KAPLAMA
- ROT-BALANS
- BOYASIZ GÖÇÜK DÜZELTME
- PERİYODİK BAKIM
- ARIZA TESPİT
- ELEKTRİK-ELEKTRONİK
- MEKANİK ONARIM
- KAPORTA-BOYAHASAR ONARIM
- 24 SAAT YOL YARDIM
- TİCARİ/BİNEK TÜM MARKA ARAÇLARA HİZMET VERMEKTEYİZ,

EURO REPAR
CAR SERVICE

Fiyat bilgisi ve randevu almak için iletişime geçebilirsiniz

505 852 3346

BAŞARI GRUP OTOMOTİV

Tüm Zamanların Efsane Tayyaresi F-104 ile İlgili Anılarım

F-104 Uçağı projesi ABD Hava Kuvvetlerinin Kore Savaşı sonrasında Lockheed Martin firmasından yeni bir av önleme uçağı sipariş etmesi ile başlatılmış ve bu siparişin sonunda F-104 efsanesi doğmuştur. Uçağın ana tasarımcısı, tüm isterleri birebir savaş pilotlarından dinleyen Lockheed'in uçak tasarımcısı ve test pilotu Kelly Johnson'dı ve bu uçak kendi döneminin uçaklarından farklı olmalıydı.

Üretilen ilk prototip XF-104'ü görenlerin tepkisi hep aynı oluyordu; "kanatlar nerede?" Bu uçak inanılmaz derecede küçük ve ince kanatlara sahipti. Stabilitateyi arttırmak için aşağıya doğru keskin bir eğim verilmişti. İnce küçük kanatları ve ince gövdesi yüzünden "kanatlı roket" veya "roketten bozma uçak" olarak da ünlendi.

XF-104 ilk test uçuşunu 1954 yılının Şubat ayında Edward Hava Üssünde gerçekleştirdi. Test uçuşları başarı ile tamamlanan F-104 tayyaresinin ilk versiyonu F-104A 1958 yılının Ocak ayında hizmete girdi. Bu uçağın iki kişilik eğitim modeli F-104B olarak isimlendirildi. Her hava koşulunda kullanılabilen çok amaçlı tek kişilik F-104G uçakları ile bu tayyare artık savaş için hazır hale gelmişti.

F-104'ler çok sayıda düşmesi ile de ün yaptı. Amerikalılar ve Almanların toplamda 300 civarında F-104 kaybı yaşaması ve 116 pilotun bu kazalarda hayatını kaybetmesi nedeniyle uçak "dul bırakan" (Widow Maker) olarak ün yapmıştı. "Uçan tabut" diyenlerde vardı.

Türkiye, NATO Askeri yardım programı kapsamında, F-104 Starfighter uçaklarını ABD'den hibe olarak almaya başlayan ilk NATO ülkesi oldu. Türk Hava Kuvvetleri envanterindeki F-84G uçaklarının yerine düşünülen bu uçaklarla, Hava Kuvvetlerinde kapsamlı bir modernizasyona gidildi. 25 Mart 1963 tarihinde, Ankara'daki Mürted Hava Üssünde F-104G Filosu isminde özel bir filo kuruldu. ABD'den ilk F-104'ler deniz yoluyla geldi. U.S.S. Briton ile İzmir Çamaltı Tuzlası'na getirilen 14 adet F-104G uçağı ve iki adet iki kişilik TF-104 uçağı yeni kurulan F-104 filosuna 9 Mayıs 1963 tarihinde teslim edildi. Böylece Türk Hava Kuvvetleri pilotları da 2 mach süratine erişme fırsatı yakalamış oldular.

Türkiye'de ilk F-104G uçuşunu, Mürted'te Yzb. Burhan Özkan, uçuş öğretmeni Yzb. Osborne ile uçarak 1 Temmuz 1963 tarihinde gerçekleştirdi. Bu uçuştan sonra filonun ismi 1 Ağustos 1963'te 144'üncü Filo Komutanlığı olarak belirlendi.

Türk Hava kuvvetlerinde F-104G, TF-104G, F-104S, CF-104A ve CF-104D modelleri hizmet vermiştir.

Kıbrıs Barış Harekâtı sonrası hava kuvvetlerini tak-

viiye etmek amacıyla, Amerikan silah ambarından dolayı İtalya'dan elde bulunan F-104G modellerinden oldukça farklı olan F-104S tipi 40 adet uçak alımı yapılmıştır. Kanada yapımı CF-104A ve CF-104D modelleri Kanada tarafından 1983 yılında hibe edilmiştir. Harbiye Askeri Müzesi bahçesinde ve bazı il ve ilçelerde motorsuz olarak sergilenmektedir.

Türk Hava Kuvvetlerinde, 1963-1994 yılları arasında toplamda 440 adet F-104 uçağı kullanıldı. Son F-104 Diyarbakır'da 28 Haziran 1994 tarihinde tekerini piste koydu ve bir devir böylece kapandı. Toplamda 60 kadar Türk Hava Kuvvetleri pilotu, F-104 uçuşları esnasında yaşadıkları kaza kırım sonucu şehit oldu. F-104 şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyor, aziz hatıraları önünde, eski bir F-104 pilotu olarak saygıyla eğiliyorum.

Benim F-104 uçağı ile tanışmam

1977 yılında Hv. Plt. Yzb. Olarak Merzifon'dan Ankara-Mürted 142'nci Av Bombardıman Filosuna, 1980 yılında da Balıkesir 9'uncu Ana Jet Üssü 191'inci Av Bombardıman Filosuna atandım. F-104 uçaklarının tüm modellerinde öğretmen ve tecrübe pilotu olarak (F-104S, F-104G ve TF-104G) uçuşlarımı sürdürürken TF-104G eğitim uçaklarında silah sistemlerinin olmayışına bir çözüm bulup bulamayacağımı düşünmeye başladım. F-104 uçağına atanan pilotların temel eğitimi ile filolarda sürdürülen eğitimin daha etkili olması için (mühimmat atış görev-

İbrahim Halil ÇAKALLI
E. Hv. Plt. Bnb.
TESUD Çankaya Şb. Üyesi

Tüm Zamanların Efsane Tayyaresi F-104 ile İlgili Anılarım

lerinde) TF-104G uçağına atış kabiliyetinin kazandırılmasının gerektiğine kanaat getirdim. Bu düşüncemin ilk kıvılcımı Üs Komutanı Hv. Plt. Tuğg. Osman Başçelik'in beni üs standardize ekip şefi olarak ataması ile oluştu.

Yeni görevim ile ilgili hazırlık yapmamı emrettikten sonra yaptığım hazırlığı kendilerine arz ederken aramızdaki diyalog şöyle gelişmişti (ajanda defterimin ilk satırına TF-104G uçağına atış kabiliyeti kazandırılacak diye yazmıştım.)

- Üs Komutanı Osman Başçelik; "bunu nasıl yapacaksın" dedi, bakışları da pek inanmış değildi.

- Benim yanıtım "bilmiyorum ama yapacağım komutanım"

Süreç böyle başladı ve ne kadar sürdüğünü şimdi net hatırlayamıyorum. Özellikle Eskişehir 1'inci Hv. İk. Bkm. Mrkz. Komutanlığından gördüğüm yardımlara değinmeden geçemeyeceğim. 1984 yılında görev yapan Bakım Merkez Komutanlığı personeline özellikle mühendis arkadaşlarıma teşekkür ediyor, saygıyla anıyorum.

TG-104G uçağına atış eğitim kabiliyetinin kazandırılmasını planlarken genel olarak bilimin inovasyon süreci bana ışık tutmuştu, yapabileceğime inanmıştım.

İnovasyon olarak değerlendirdiğim bu sürecin iki temel nedeni vardı;

1. Atış eğitiminde mühimmat (roket, bomba) kullanılarak eğitim sürecinin uzamasını engellemek,
2. Topyekün bir harekatta TF-104G eğitim uçaklarını hareket içinde daha aktif kullanmak.

Sonuç olarak;

Atış eğitimi denemesini Üs Komutanı Osman Başçelik ve ben Hv. Plt. Yzb. Halil Çakallı olarak birlikte gerçekleştirdik. Uçağın bu kabiliyetinin gerçekleştiğinden emin olduktan sonra Üs Komutanı, Hv. K. K.'nı Halil Sözer'e TF-104G eğitim uçağını atacağı mühimmatlarla birlikte hangar önünde takdim ettiler.

Benim için büyük bir mutluluktı, çünkü TF-104G uçağını kullanıcı hiçbir ülke bizim başardığımız projeyi gerçekleştirememişlerdi. Gerek mi görmediler, akıllarına mı gelmedi?

Biz çok zengin bir ülke değildik, ülkemize yapacağımız katma değerler için sürekli kafa yormamız gerekiyordu.

Yaptığım bu hizmetin maddi karşılığını hiçbir zaman için beklemedim. Üs Komutanım Hv. Plt. Tuğg. Osman Başçelik'in bana layık gördükleri takdir yazılarını ölünceye kadar ben, sonra çocuklarım onurla taşıyacaklardır.

Bize Uğramadan Karar Vermeyin!

418 66 80

www.moroptik.com.tr

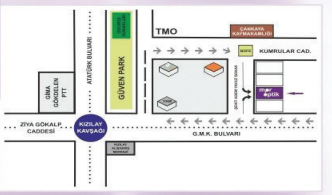
KAMPANYA

Güneş Gözlüklerinde 65 TL'den başlayan fiyatlarla...

TESUD Üyelerine ve yakınlarına %30 Mor Optik İndirimi

Semih DURGUN Em.Yb.

www.moroptik.com.tr

Kumrular Caddesi Şehit Adem Yavuz Sokak No:16/A Kızılay/ANKARA
Tel.: (0.312) 418 66 80 Faks: (0.312) 418 66 90

META İŞİTME CİHAZLARI

ODYOLOG
Yaren Kılıç

TESUD üyelerine özel

Ücretsiz işitme testi

Adres: Ayrancı Mah. Hoşdere Cad.
132/A Çankaya ANKARA

Hizmetlerimiz

**İşitme Cihazı Satış
ve Uygulama**

Kişisel kulak kalıbı

İşitme testi

Çınlama terapisi

**İşitme Cihazı
Tamiri**

**İşitme cihazı pil ve
aksesuarları**

Randevu: 0 545 549 44 89

Güvenlik ve Koruma Hizmetleri

Konut ve Site Güvenliği

Bizimle Güvendesiniz

Referanslarımız

RAST AVEND ÇAYYOLU-ANKARA • AC ARGE ENDÜSTRİYEL MALIKÖY-ANKARA
• ACK AMBULANS MALIKÖY-ANKARA • MESA DORA EVLERİ ÇANKAYA-ANKARA
• WEST GATE İNŞAAT A.Ş.ÇANKAYA-ANKARA • ASLAN YAPI VE
TİCARET A.Ş.ÇANKAYA-ANKARA • TVT-DÖRT MEVSİM ETİMESGUT-ANKARA
• ADEN KONUTLARI YENİ MAHALE MAHALE-ANKARA • S.S.YURTKENT VİLLALARI ETİMESGUT-ANKARA
• ALWATAD ELEKTRİK AKYURT-ANKARA • M.İHSAN ARSLAN VAKFI GÖLBAŞI-ANKARA
• S.S.İŞTURKUVAZ EVLERİ ETİMESGUT-ANKARA • PARK VADİ SOSYAL KONUTLARI ÇANKAYA-ANKARA
• SELÇUKLU KULELERİ K.ÖREN-ANKARA • ERTUĞRUL KULELERİ K.ÖREN-ANKARA
• CEMİL ÖZGÜR İNŞAAT ÇANKAYA-ANKARA • A. BAHADIR İLHAN ORTAOKULU ÇANKAYA-ANKARA
• PELİT YAŞAM KENT SİTE Y.MAHALLE-ANKARA • NEVBAHAR KON. BOTANİK-1 Y.MAHALLE-ANKARA
• ÇAVUŞOĞLU SİTESİ KEÇİÖREN-ANKARA • NEW TOWER APARTMANI KEÇİÖREN-ANKARA
• KUTUP PAZARLAMA ÇANKAYA-ANKARA • SEVGİ ÇİÇEĞİ İLKOKULU GÖLBAŞI-ANKARA

Danışmanlık
AVM Güvenliği
Şantiye Sahası Güvenliği
Elektronik Güvenlik
Profesyonel Kadro

Cevizlidere Mah. Cevizlidere Cad.
Akçay Apt No: 53/14 Çankaya / Ankara

info@asiaguvencilik.com

+90 533 764 26 11

asiaguvencilik.com

Ayrıcalıklarla Dolu Sigorta Dünyamız ile Tanışın,
Hayatı Bizimle Güvende Yaşayın!

OYAK Üyelerine Özel

Avantajlı Ürünlerimizi Kaçırmayın!

OYAK Üyelerine Özel Avantajlı Ürünlerimizi Kaçırmayın!

TEK TIKLA ULAŞIN.
EN HIZLI ŞEKİLDE
BAĞLANIN.

oyakgrupsigorta

oyakgrupsigorta.com

0850 577 00 57

SİZİN, SEVDİKLERİNİZİN VE SİZİN İÇİN DEĞERLİ OLAN **HER ŞEYİN GÜVENCESİ OYAK GRUP SİGORTA'DA!**

Türkiye'nin Önde Gelen
Sigorta Şirketleri

Karşılaştırmalı
Fiyat Teklifleri

Geniş Kapsamlı
Teminatlar

İstek ve ihtiyaçlarınıza uygun sigorta ürünlerimizle tanışın,
#HayatınHerAnında bizimle güvende kalın.

Kasko Sigortası

Trafik Sigortası

Konut Sigortası

DASK

Tamamlayıcı Sağlık
Sigortası

Özel Sağlık
Sigortası

Yurt Dışı Seyahat
Sigortası

Yabancı Uyruk
Sigortası

Hayat Sigortası

Ferdi Kaza
Sigortası

Bireysel Emeklilik

Cep Telefonu
Sigortası

Eğitim Sigortası

Evcil Hayvan
Sigortası

Kadınlar İçin Güçlü
Gelecek Sigortası

OYAK Üyelerine Özel Avantajlı Ürünlerimizi Kaçırmayın!

TEK TIKLA ULAŞIN.
EN HIZLI ŞEKİLDE
BAĞLANIN.

oyakgrupsigorta

oyakgrupsigorta.com

0850 577 00 57

Türkiye Emekli Subaylar Derneği (TESUD)'nin 41'inci Kuruluş Yıldönümü ve Türk Dünyası

Türkiye Emekli Subaylar Derneği (TESUD)'nin 41'inci kuruluş yıldönümü, 8 Nisan 2025 Salı günü Anıtkabir'de düzenlenen törenle kutlanmıştır. Tören kapsamında Ulu Önder Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK'ün mozolesine çelenk sunulmuş, şeref defteri imzalanmıştır.

Anıtkabir'de Atamızın mezarı ve ruhu huzurunda yapılan bu tören sırasında Türkiye Emekli Subaylar Derneği Genel Başkanı Emekli Hava Pilot Korgeneral Dr. Erdoğan KARAKUŞ tarafından Anıtkabir Şeref Defteri'ne yazılan ve katılanlara okunan aşağıdaki yazı bana çok derin mesajlar vermiş ve bu köşe yazısını yazmama ilham olmuştur.

Ulu Önder Atam,

Türkiye Emekli Subaylar Derneği'nin kuruluşunun 41'inci yıldönümü nedeniyle, Mustafa Kemal'in askerleri olan silah arkadaşlarımızla huzurundayız.

Son birkaç yıldır ülkemizin çevresi ateş çemberi haline geldi. Ancak sadece şu anda görevdeki Silahlı Kuvvetlerimiz değil, biz emekli subaylar olarak da vatanın bütünlüğünü, milletin birliğini korumak için her türlü göreve hazırız.

Bu görevi ilkeleriniz doğrultusunda, "Yurtta Barış, Dünyada Barış" görüşünüzün tatbikini, Türk Dünyası'nı daha fazla kapsayacak tarzda uygulamasını sağlayacak şekilde yapmaya da hazırız.

Özellikle Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve komşu ülkelerdeki Türk Dünyası mensuplarının korunması, Türkiye'nin barış içinde yaşamasının teminatıdır.

Ulu Önder Atam;

Silah arkadaşlarımız ve onları sonsuz destekleyen aileleri, ülke ve milletimizin güvenliği için oluşabilecek tehlikelere karşı her göreve hazırdır.

Rahat uyu Atam,

Dr. Erdoğan

Emekli Hava Pilot Korgeneral

Türkiye Emekli Subaylar Derneği Genel Başkanı

Bu törende bulunan ve bu metinde yazarları dinleyen emekli bir subay olarak, ilk aklıma Türk tarihi ve ilk gönlüme Türk Dünyası geldi.

Bugün Rusya'nın Ukrayna'ya saldırıları halen sürüyor ve tüm büyük devletler bu saldırıyı sadece sözlü tepkilerle izlemeye devam ediyor.

Bugün Amerika'nın desteğindeki İsrail'in Filistin ve Ortadoğu'daki derin planlarını gerçekleştirdiği insanlık katliamı devam ediyor. Ve yine büyük devletler sadece sözlü tepkilerle bu insanlık katliamını izlemeye devam ediyor.

Amerika ve Çin arasında başlayan ekonomik savaş, tüm dünyaya yayılmak üzere.

Bugün, büyük devletlerin, I. Dünya Savaşı sonrası Osmanlı Devleti topraklarının paylaşımı konusunda kendi aralarında yaptıkları; İstanbul (1915), Londra (1915), Sykes-Picot (1916) ve St. De Maurienne (1917) gizli anlaşmalarına benzer şekilde bugün Ukrayna, Filistin, Ortadoğu ve Türk Dünyası için de gizli anlaşmalar yapılmış olabilir.

1945 yılında, 2. Dünya Savaşı'nın bitmesinden sonra "Dünya barışı ve huzurunu korumak amacıyla" Birleşmiş Milletler (BM) kurulmuştur. Birleşmiş Milletler, kuruluşunda kendi misyonunu "Adalet ve güvenliği, ekonomik kalkınma ve sosyal eşitliği, uluslararası tüm ülkelere sağlamayı amaç edinmiş küresel bir kuruluş" şeklinde tanımlamaktadır.

Halbuki BM'nin kurulmasından sonra tek bir yıl savaşı geçmemiş ve 20. yüzyılda ölen insan sayısının yaklaşık üçte biri bu dönemde ölmüştür.

Dünyadaki savaşları bitirmek için kurulmuş BM Güvenlik Konseyi on beş ülkeden oluşmakta olup, bu üyelere beşi daimi üye statüsündedir ve mutlak veto yetkisine sahiptir. Bu ülkeler **Amerika, Rusya, Çin, İngiltere ve Fransa**'dır.

Stockholm Uluslararası Barış Araştırmaları Enstitüsü'nün 2011 yılı dünya silah ticareti tablosu-

Dr. Tuğtin ŞEN
E. Alb.

TESUD Çankaya Şb. Üyesi

Türkiye Emekli Subaylar Derneği (TESUD)'nın 41'inci Kuruluş Yıldönümü ve Türk Dünyası

na göre; son 200 yıllık dünya tarihi içinde, dünyaya en çok silah satan ülke isimleri arasında **Amerika, Rusya, Almanya, Fransa ve İngiltere** ilk beş içinde yer alıyor. Ve şimdi **Çin**, bu devletleri geçme aşamasına gelmiştir.

Geçmiş genel tarihimizde Çin içimizdeki işbirlikçilerle anlaşır, kaybeden biz; Rusya – İngiltere anlaşır, kaybeden biz; Ermeni-Rus-Fransız-Amerikan-Yunan anlaşır, kaybeden biz; İngiliz - Fransız anlaşır, kaybeden biz; İsrail-Amerika anlaşır, kaybeden biz; Amerika-Avrupa anlaşır, kaybeden biz. Kısaca hepisi içimizdeki yerli işbirlikçilerle anlaşır, kaybeden biz, vatan sınırlarımızın hemen dışındaki işbirlikçilerle anlaşır, kaybeden biz, biz yine biz Türkler.

Yine Araplar hep bizim kardeşimiz ve bizim gibi onlar da Müslümanlar derken, Arap yöneticilerinin birer piyon olarak büyük devletler tarafından seçildiklerini ve bize karşı I. Dünya Savaşı'nda olduğu gibi hâlâ kullandıklarını biz Türkler hiç hesaba katmadık. Yine biz Türkler kaybettik.

Ancak geçmiş genel tarihimizdeki bize karşı yapılan tüm anlaşmalara ve verdiğimiz kayıplara rağmen biz Türkler hep ayakta ve bağımsız kaldık.

Dünya ve Türk tarihinden alınan dersler, dünyadaki barış için güçlü bir devlet olmayı, caydırıcı ittifaklar kurmayı ve sert tedbirler almayı şart koşmaktadır.

Dünyada Türkiye ve Türk Dünyası olarak barış içinde yaşamak istiyorsak önce güçlü birer devlet olmalı ve de Ermenilere karşı Azerbaycan-Türkiye kardeşliği örneğinde olduğu gibi kardeş Türk dünyası devletleri ile gerektiğinde karşı tarafa askerî güç de kullanabilecek güçlü bir ittifak kurmalıyız.

Bugün Türkiye, Azerbaycan, Kazakistan, Türkmenistan, Özbekistan, Tacikistan, Kırgızistan, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti birer bağımsız Türk devletidir. Bu devletlere ilaveten özerk Türk cumhuriyetleri vardır. Altay Cumhuriyeti, Başkurtistan, Kabardey-Balkarya Cumhuriyeti, Çuvaşistan Cumhuriyeti, Dağıstan Cumhuriyeti, Doğu Türkistan, Ga-

gavuzya, Hakasya, Karaçay-Çerkes Cumhuriyeti, Karakalpakistan, Nahçıvan, Tataristan, Tuva Cumhuriyeti ve Yakutistan özerk Türk devletleridir. Bu Türk devletleri çok kritik bir coğrafyaya ve enerji kaynaklarına sahiptir.

Bağımsız ve özerk Türk devletlerinin yanında, bugün var oluş mücadelesi yapan İran'da Azeriler, Kaşkaylar, Kaçarlar; Rusya'da Nogaylar, Ahıska Türkleri, Terekemeler ve Karay Türkleri; Yunanistan, Bulgaristan ve eski Yugoslav devletlerinde Balkan Türkleri; Irak'ta Türkmenler; Suriye'de Oğuz Türkmenleri; Çin'de Uygurlar, Salarlar ile dünyanın diğer coğrafyalarında Halaçlar, Şahsevenler, Naymanlar ve Avrupa Türkleri gibi burada isimlerini saymaya imkân bulamadığımız daha birçok Türk kökenli topluluklar bulunmaktadır.

Bugün dünyada yaşayan Türklerin toplam nüfusu, Çinliler ve Hintliler'den sonra Türkleri dünyanın en kalabalık 3. nüfusu yapmaktadır.

Haydi artık, Türkiye Cumhuriyeti'nin tüm Türk Dünyası Devletlerine; Türk Milletinin ise öz kardeşlerine gerçek barışı getirmek için liderlik etme zamanı gelmiştir.

Haydi, **"Yurtta Sulh, Cihanda Sulh"** diyerek tüm dünyaya barış getirmek için Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK önderliğinde yaktığımız bağımsızlık ve özgürlük meşalemizi aynı inanç ve kararlılıkla ikinci yüzyılımıza taşıyalım ve de sömürüye karşı direnen tüm dünya insanlığına ve devletlerine biz Türkler ve Türkiye Cumhuriyeti Devleti örnek olalım.

Emekli bir subay ve Emekli Subaylar Derneği'nin bir üyesi olarak derneğimizin 41'inci kuruluş yıldönümünü kutluyor ve bana Türk Dünyası üzerine bu yazıyı yazmama bu törende Anıtkabir Şeref Defteri'ne yazdığı yazı ile ilham olduğu için Erdoğan KARAKUŞ Komutanımıza teşekkür ediyorum.

Bizler emekli subaylar olarak, **"Yurtta Sulh, Cihanda Sulh"** için her zaman aynı Atamız Mustafa Kemal ATATÜRK gibi görev yapmaya hazırız.

Birinci Dünya Savaşı öncesinde Osmanlı Devleti'ni parçalayarak Türk topraklarını aralarında paylaşmak üzere anlaşılan İngiltere, Fransa, Sırbistan ve Rusya İmparatorluğu'nun oluşturduğu İtilaf Devletleri'ne daha sonra İtalya, Yunanistan, Portekiz, Romanya ve ABD de katılmış ve İtilaf Devletleri Osmanlı Devleti'nin müttefiklik teklifini reddederek Osmanlı Devleti topraklarına saldırmıştır. Çünkü hedefleri barış yapmak değil, tersine savaş çıkarmak ve hasta adam olarak adlandırdıkları Osmanlı Devleti'nin toprakları üzerinde Ermenistan ve Kürdistan kurarak Osmanlı Devleti'ni parçalamak ve ele geçirdikleri toprakları paylaşarak sömürgeleştirmektir.

Müttefiklik teklifi reddedilen Osmanlı Devleti, Almanya ve Avusturya-Macaristan'ın oluşturduğu ve daha sonra Bulgaristan'ın da dahil olduğu İttifak Devletleri'ne katılmak ve eşzamanlı olarak 5'i asli, 3'ü tali olmak üzere 8 cephede düşmanla savaşmak zorunda kalmıştır. Osmanlı Devleti kendi cephelerinde başarılı olduğu halde müttefiki olan Almanya'nın savaşta yenilmesi nedeniyle mağlup tarafta yer aldığından toprakları işgale uğramış ve topraklarından büyük bölümünü kaybetmiştir.

Çanakkale Zaferi

Türk yurdunun işgaline karşı mücadele veren Türk Ordusu Çanakkale'de bir destan yazarak emperyalist ülkeleri büyük bir bozguna uğratmıştır. Çanakkale muharebelerinin başlangıcında 18 Mart 1915'te kazandığımız deniz zaferinden sonra Çanakkale Boğazı'nı denizden geçemeyeceğini anlayan İtilaf Devletleri 24 Nisan 1915'te Limni adasındaki üslerinden hareketle 25 Nisan 1915 sabahı Gelibolu yarımadasına çıkarma yapmış ve Çanakkale cephesinde kara savaşları başlamıştır.

Alman Ordu Komutanı Liman Von Sanders'in kırılganlığı zayıf tutarak savunmayı derinlikte yapmayı öngören ve düşmanın çıkarma yapmasına fırsat tanıyan hatalı kararına rağmen, ihtiyat 19. Tümen Komutanı Yarbay Mustafa Kemal'in çıkarma yapan düşman birliklerine anında müdahalesi ile taarruzları durdurulan düşman kuvvetleri kara savaşları sonunda da mağlup edilmiş, İngiliz, Fransız ve Anzak kuvvetleri Çanakkale'yi terk etmek zorunda kalmıştır. Son kalan düşman birliğinin de 9 Ocak 1916'da Çanakkale'den çekilmesiyle Çanakkale cephesinde büyük bir zafer kazanılmış ve dünyaya "Çanakkale geçilmez!" mesajı verilmiştir.

İstanbul'u ve Anadolu'yu Savaşmadan İşgal Planı

Çanakkale'de yenik düşen düşman kuvvetleri 30 Ekim 1918'de Limni'nin Mondros Limanında demir-

li olan ve Truva'yı alan Yunanlı Komutan Agamemnon'un adını taşıyan savaş gemisinde imzalanan Ateşkes Mütarekesi'nden sonra bu defa donanmalarını savaşmadan boğazdan geçirebilmişlerdir. Antlaşmanın 1. maddesi, İtilaf Devletleri'nin Çanakkale ve İstanbul Boğazlarını işgal etmelerine izin veriyor, 7. maddesi ise ülke üzerinde güvenlikleri için gerekli gördükleri yerleri işgal etme hakkı tanıyordu.

Anlaşmanın imzalanmasından bir hafta sonra İngilizler Çanakkale Boğazı'nın her iki tarafına asker çıkarak işgal ettiler ve tabyalardaki topların hepsine el koydular. Böylece; 3 sene önce denizden ve karadan geçemedikleri Çanakkale boğazını 22 İngiliz, 18 Fransız, 17 İtalyan ve 4 Yunan gemisinden oluşan İngiliz Amiral Calthorpe komutasındaki 61 gemilik düşman donanması savaşmadan geçerek 13 Kasım 1918'de İstanbul önlerine geldi.

12 Yunan harp gemisinin daha katılımıyla İstanbul'u işgal eden gemilerin sayısı önce 73'e, daha sonra destek gemileriyle birlikte 167'ye çıktı. Düşman kuvvetleri 14 ve 15 Kasım 1918 günlerinde Boğaz'ın Rumeli ve Anadolu yakalarını kontrol altına aldı ve İstanbul'a asker çıkardı. İstanbul'u Trakya'ya bağlayan demiryolları da ele geçirildi.

Suriye'deki Yıldırım Ordular Grubunun lağvedilmesi üzerine 13 Kasım günü İstanbul'a dönen Mustafa Kemal; Haydarpaşa Garı'ndan çıkarken İstanbul boğazındaki düşman harp gemilerini gördüğünde gözleri yaşaran yaverine "ağlama çocuk, geldikleri gibi giderler" sözünü burada sarf etmiştir. Bu işgal 6 Ekim 1923'e kadar 1789 gün sürmüş yani İstanbul 5 sene düşman işgali altında kalmıştır.

Diğer taraftan, İngiltere bir yandan da Yunanlıları Anadolu topraklarını işgale yöneltmiş ve 15 Mayıs

Doç. Dr.
Ömer Lütfi TAŞCIOĞLU
E. Kur. Alb.
TESUD Çankaya Şb. Üyesi

1919'da İzmir'e çıkartma yapılarak başlatılan Yunan işgali süresince Yunan ordusu Polatlı'ya kadar gelmiş ve Batı Anadolu 3,5 yıl Yunan işgali altında kalmıştır. Bu dönemde Yunanlılar 360.000 Türk evini yakmış ve 1 milyona yakın Türk'ü işkencelerle katletmiştir.

Meclisin Basılması ve TBMM'nin Kuruluşu

İstanbul'un işgali ile yetinmeyen İngiliz işgal kuvvetleri 16 Mart 1920'de Şehzadebaşı Karakolu'nu ve Harbiye Nezaretini basarak Türk askerlerini şehit ettiler ve Osmanlı Parlamentosu'nu basarak dağıttılar. Parlamento baskınında tutuklanan milletvekilleri ve aydınlar ile Türk komutanlar Malta adasına sürgüne gönderildiler.

16 Mart baskınına Kuvayı-ı Milliye 23 Nisan 1920'de Ankara'da TBMM'ni açarak cevap vermiş ve artık Türk milletinin geleceği ile ilgili kararlar Ankara hükümeti tarafından alınmaya başlanmıştır.

Büyük taarruzdan sonra Yunan ordusunun kesin mağlubiyete uğratılarak Türk topraklarından defedilmesinden ve Lozan Antlaşması'nın imzasından sonra bile Trakya ve İstanbul'daki işgal kuvvetleri Türk vatanını terk etmemekte direnmişlerdir.

Fransa ve İtalya Büyük taarruzdan sonra ateşkes istemiştir. Mustafa Kemal Paşa ateşkesi Trakya'nın Meriç nehrine kadar boşaltılması şartı ile kabul edebileceğini, aksi halde taarruza devam edeceğini bildirmiştir.

İstanbul'daki İngiliz işgal kuvvetleri komutanı Gn. Harrington Türk ordusu boğazlara yanaşırsa İngiliz donamasına müdahale için emir verileceğini bildirerek tehdit etmiştir.

M. Kemal Paşa cevaben Türk Ordusunun Atina'ya kadar gidecek güçte olduğunu ve emir beklediğini bildirmiştir. ATATÜRK'ün bu çıkışından sonra yeni bir savaşı göze alamayan İngiltere mütarekeyi kabul etmek zorunda kalmıştır.

3-11 Ekim 1922 tarihleri arasında Mudanya'da yapılan görüşmeler sonunda imzalanan Mütareke ile Türklerle Yunanlılar arasındaki çatışmalara son verilmesi, 15 gün içinde Trakya'nın tamamen boşaltılması ve 30 gün içinde Türk memurlarına teslim edilmesi, İstanbul'un ve Boğazların Türklere teslim edilmesi karara bağlanmıştır.

Lozan Antlaşması

Takip eden süreçte 1 Kasım 1922'den 24 Temmuz 1923'e kadar Lozan görüşmeleri iki dönem halinde yapılmış ve 24 Temmuz 1923'te Lozan Antlaşması imzalanmıştır.

Lozan Antlaşması ile Türkiye'nin tamamı işgal kuvvetlerinden temizlenmiş, Türk ordusuna konulan sınırlamalar kaldırılmış, Anadolu'da Kürdistan ve Ermenistan kurulması önlenmiş, istilacı ülkeler tarafından işgal edilen Anadolu, Hatay hariç geri alınmış, 4 asırdır devam eden Osmanlı Devleti'ni çökeren kapitülasyonlar tamamen kaldırılmıştır.

Ancak işgal kuvvetleri İstanbul ve Trakya'nın işgalini Lozan Antlaşmasından sonra bile sürdürmeye devam etmişler, ATATÜRK'ün kararlı tavrından sonra işgal kuvvetleri 6 Ekim 1923'te Türk Sancağını selamlayarak İstanbul'dan ayrılmak zorunda kalmışlardır.

Türk subayını saygı ile selamlayarak İstanbul'dan ayrılan işgal komutanları.

Sonuç olarak; İstanbul 5 yıl düşman işgali altında kalmış ve 6 Ekim 1923 tarihi İstanbul'un ikinci kurtuluş tarihi olmuştur ama maalesef bu gerçekler tarih eğitiminde gençlerimize yeterince öğretilmemektedir. İnsanımız İstanbul'un işgalinin bu kadar uzun sürdüğünü ve bu süreçte İngiliz, Fransız, İtalyan ve Yunan askerlerinin Türk halkına yaşattığı eziyetleri bilmemektedir. Bu nedenle de yıldönümlerinde "İstanbul'un kurtuluşunun kutlanması" gibi bir talepleri yoktur. 29 Mayıs kutlamalarını yeterli görmektedirler.

Çanakkale Deniz Zaferinin 110. yıl dönümünde dört bir yanından işgale uğramış ve harabeye çevrilmiş vatan topraklarını düşman işgalinden kurtararak Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK başta olmak üzere tüm şehit ve gazilerimizi saygı ve şükranla anıyor, hayatta olan gazilerimize uzun ömürler diliyorum.

19 Mayıs Ruhunun Usumdaki İzi

16-19 Mayıs 2025 tarihleri arasında, Antalya’da, Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK’ümüzün Samsun’a çıkarak kurtuluş meşalesini yaktığı o büyük adımın 106. yılında Master Yüzücüleri olarak bir aradayız.

Bu şampiyona, sadece bir yüzme yarışması organizasyonu değil;

Atamızın emaneti olan Cumhuriyet’e ve onun gençliğe olan inancına bir kanıttır.

Türkiye Yüzme Federasyonu’nun düzenlediği bu özel günde, bizler suya sadece derece veya kürsüye çıkmak için değil; tarihimize, bağışsızlığımıza ve ATATÜRK’e olan bağlılığımızı göstermek için giriyoruz.

Her kulaç, 1919’da atılan o ilk adımın bir devamı; havuzda her dönüş, açık suda dalgalarla her mücadelemiz milletimizin kararlılığının simgesi; her yarışma finışı, Türkiye Cumhuriyeti’nin aydınlık yarınlarına olan inancımızdır.

19 Mayıs ATATÜRK’ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı’nın ardından, şampiyonanın heyecanı dinse de içimde bıraktığı izler hâlâ capcanlı.

Bu yıl, ATATÜRK’ü anmanın verdiği anlamla her kulaç, sıradan bir spor hareketi olmaktan çıktı; bir saygı duruşuna, bir minnet ifadesine dönüştü.

Suya her girişimde, onun gençliğe duyduğu güveni yüreğimde hissettim. Coşku da, heyecan da, yor-

gunluk da başka bir boyuta taşındı.

Şampiyonalarda madalya almak, kürsüye çıkmak elbette ki güzel.

Ama beni ve can yoldaşım, hayat arkadaşım, eşim Gülay’ı en çok mutlu eden şey; genç, dinamik Master yüzücülerle tanışmak, onlarla diyalog kurmak ve enerjimizi paylaşmak. Onların coşkusuna tecrübemizi, bizim yıllar içindeki direncimize onların heyecanını eklemek... İşte gerçek kazanç bu oluyor bizim için.

Bu yıl ayrıca evliliğimizin 48. yılını kutlamanın arifesindeyiz. Eşim Gülay’ın şampiyonalarda bana her zaman olduğu gibi koşulsuz desteği, çevremizdeki birçok sporcunun dikkatini çekiyor.

Bekâr ya da evli fark etmeksizin, çoğu sporcu yüzmedeki sürekliliğimin, performansımın sırrını merak edip sorular soruyor. Ve biz de bu sorulara sadece sporla değil; yaşanmışlıklarımızla, hayata olan tutkumuzla, paylaşmayı hiç bırakmadığımız sevgimizle cevap veriyoruz.

Belki de bu yüzden, kimi zaman kendimizi bir nevi "yaşayan rehber" gibi hissediyoruz; bu da tarifsiz bir mutluluk.

Yarışma serilerinde yaş değil, derece esas alınır. Bilgisayar sistemi benzer zamanları yan yana getirir. 100 metre kurbağalama yarışında, son çağrıya kadar beklerken sağımda benden 30, solumda 40 yaş küçük yarışçılarla aynı seride olduğumu fark ettiğimde içimi büyük bir şükran kapladı. “İyi ki hâlâ buradayım. İyi ki bu güç, bu irade bana bahşedilmiş,” dedim kendi kendime.

Ve itiraf etmeliyim ki, bu gençlerle yarışmak bana hem keyif veriyor hem de pozitif bir rekabet duygusu sağlıyor. Kendimi zorlarken gençleşiyor, mücadele ederken enerji doluyorum.

Kulaçlar, yalnızca mesafe kat etmek değil; aynı zamanda yaşamı kucaklamak oluyor benim için.

Nice Özgür Kulaçların Atıldığı 19 Mayısılara!

**Rekortmen Master Milli Yüzücü*

Mehmet YÜCEBİLGİÇ *
E. Kur. Alb.
TESUD Kadıköy Şb. Üyesi

TÜRKİYE EMEKLİ SUBAYLAR DERNEĞİ ile yapmış olduğumuz anlaşma gereğince

TESUD Üyeleri, 1. ve 2. Derece yakınlarına Özel

60%

İNDİRİM

KAYITLARIMIZ KONTENJANLARLA SINIRLIDIR!

AmericanLIFE
teenglish

DEUTSCH
treffpunkt

Anlaşmamız;
Genel İngilizce, Çocuk İngilizcesi,
3-6 Yaş İngilizcesi,
Genel Almanca ve Çocuk Almanca
Eğitimini kapsıyor.

americanlife.com.tr/cankaya

americanlife.com.tr

AmericanLIFE

ÇANKAYA

0312 439 25 91 - 0312 439 25 95

Turan Güneş Bulvarı'ndayız!

Ziraat Bankası HALKBANK VakıfBank AKBANK QNB TEB YapıKredi TÜRKİYE BANKASI

KREDİ KARTLARINA FAİZSİZ 8 AYA VARAN TAKSİT SEÇENEĞİ

Türkiye II. Dünya Savaşı'nda tarafsız kalmıştır.

Bu altı kelime bu kadar kolay söylenirken, icrası nasıldır? Türkiye harbe girseydi ne olurdu? İşte bu sorulara cevap arıyoruz.

Türkiye daha Kuruluş sorunlarıyla baş etmeye çalışırken, 1930'larda İtalya faşist ve emperyalist bir politika izlemeye başlamıştı. Almanya'da 1933 yılında Hitler başkanlığında iktidara gelen Nasyonal-Sosyalist Nazi iktidarı, Versay Anlaşmasını yok sayan saldırgan amaçlar güdüyordu. İtalya Almanya'dan aldığı destekle 3 Ekim 1935'te Habeşistan'ı işgale başlamış, Milletler Cemiyeti'nin aldığı önlemler başarılı olmamıştır. İtalya'nın bu saldırgan tutumu ve 1936 yılında Ege Denizi'ndeki 12 adayı silahlandırmak istemesi Türkiye'yi kaygılandırmıştır.

Bu ülkelerin yanısıra Japonya'nın Milletler Cemiyetinden ayrılmasıyla II. Dünya Savaşı'nın ayak sesleri duyulmaya başlanmıştır.

Bu ortamdan istifade eden Türkiye, yapmış olduğu girişimlerle İtalyan saldırganlığı karşısında Boğazların güvenliğini gerekçe göstererek, uyguladığı müthiş bir politika ile 20 Temmuz 1936 tarihinde Montrö anlaşmasını taraflara imzalatmış, Boğazlar ve civarındaki kara parçası üzerindeki tüm egemenlik haklarını almıştır.

Türkiye'nin 1936 yılında Montrö ile başlattığı batı ile yakınlaşma politikası aynı oranda Sovyetler ile olan ilişkilerine bir soğuma olarak yansımıştır. ATATÜRK'ün temel dış politikası komşularla iyi geçinme ve özellikle Balkanlar ve Orta Doğu'da Balkan ve Sadabat Paktı gibi bölgesel ittifaklarla barışı ve sınırları koruma şeklindeydi.

Türkiye'nin batılı devletlerle yakınlaşmasının nedenleri, İtalya'nın Akdeniz'deki saldırgan politikasına ve Balkanlar'daki emellerine karşı caydırıcı bir güç oluşturmamasıydı. Ancak, 1939'da Molotov'un Dışişleri Bakanı olması ile başlayan Sovyetler Birliği-Almanya yakınlaşması ve Berlin-Moskova Paktının imzalanmasıyla tüm dünya bir şaşkınlık ve tedirginliğe düşmüş, Türkiye ise kelimenin tam anlamıyla ortada kalmıştır.

İnönü bir yol ayrımındadır. Türkiye, Sovyetler Birliği olmaksızın batılı müttefiklerin yanında yer alacak veya Almanya'ya yaklaşıcaktı. İnönü'nün acilen bir karara varması gerekiyordu.

Almanların Mart ayında Çekoslovakya'yı ve İtalya'nın Nisan ayında Arnavutluk'u işgali Türkiye'nin bu yöndeki girişimlerini hızlandırdı. Mayıs ayında İngiltere'yle, Haziran ayında Hatay sorununun çözüme kavuşması üzerine Fransa ile ortak bildirge yayınlandı.

İnönü Sovyetler birliği ile olan ilişkilere çok önem veriyordu. Sovyetler Birliği ile anlaşmak Türkiye için zorunluydu. Savaş başladıktan (3 Eylül 1939) hemen sonra Dışişleri Bakanı Şükrü Saraçoğlu Sovyetler birliği ile Almanya ve İtalya'yı hedef alan askeri bir ittifak imzalamak amacıyla 25 Eylül'de Moskova'ya gitti. Ancak, Almanya ile anlaşılan Sovyetler Birliği Polonya'nın doğusunu çoktan işgal etmiş ve Baltık devletlerinden Estonya, Litvanya ve Letonya'yı topraklarına katmıştı. Görüşmeler uzun sürmekle beraber sonuçsuz kalmıştır. İnönü'nün orta yol politikasının mümkün olamayacağı artık ortaya çıkmıştı. Türkiye, bu gelişmeler üzerine Ekim 1939'da Türk-İngiliz-Fransız İttifakına imza atmıştır. Anlaşmaya göre Türkiye bir Avrupa devletinin saldırısına uğraması durumunda İngiltere ve Fransa Türkiye'ye yardım edecek; eğer İngiltere ve Fransa bir Avrupa devleti tarafından Akdeniz'de bir savaşa yol açan saldırıya uğrarlarsa bu kez Türkiye İttifak devletlerine yardımcı olacaktı.

Bu anlaşmada, Türkiye'nin koydurduğu can alıcı madde ise "Türkiye'nin hiçbir biçimde Sovyetler Birliği ile bir çatışmaya sürüklenmeyeceğine" ilişkin Sovyet çekincesiydi.

Almanlar, kısa sürede Danimarka, Norveç, Hollanda, Belçika ve Lüksemburg'u işgal ettikten sonra Fransa'ya girdi Alman ordusu Paris önlerine geldiğinde, İtalyanlar müttefiklere karşı savaş ilan etti. İtalya'nın savaşa girişi ittifak anlaşmasına göre Türkiye'nin müttefiklere askeri yardım etmesini ve savaşa girmesini gerektirmekteydi, çünkü savaş Akdeniz'e sıçramıştı. Müttefikler hemen yükümlülüklerini yerine getirmesini Türkiye'den resmen ta-

Dr. Ergun MENGİ
E. Tuğamiral
TESUD Marmaris Şb. Üyesi

Türkiye II. Dünya Savaşı'na girseydi!

lep ettiler. Ancak, İnönü, Akdeniz'de İngilizlere yardım etmesinin Türkiye'yi doğal olarak harbe sokacağı ve dolayısıyla Sovyetlerin hedefi haline getireceğini ifade edip, antlaşmadaki Sovyet çekincesini gerekçe göstererek savaştan uzak durdu. İnönü'nün temel politikası her ne pahasına olursa olsun savaştan uzak kalmaktı. Türkiye bir saldırıya uğramadığı sürece savaşa katılmayacaktı.

Almanya'nın 1941 yılından tüm Balkanları işgal etmesiyle savaş kapımıza dayanmıştı. Bunun üzerine yapılan İnönü-Hitler mektuplaşması sonucunda 18 Haziran 1941 günü Ankara'da karşılıklı Saldırmazlık Antlaşması imzalanmıştır. Almanya bu sayede, Türk tehdidi olmadan Rusya içlerine ilerleyebilecek, Türkiye ise rahat bir nefes alacaktı. Bu karmaşık anlaşmalar zinciri içinde hangi anlaşmanın daha önce geleceği veya gelmesi gerekli sorunu ise hukuksal değil tam anlamıyla siyasal bir sorundu.

Almanya 22 Haziran'da Barbarossa harekâtıyla müttefiki Sovyetler Birliği'ne saldırınca savaşın şekli tamamen değişmiştir. Almanya ile tek başına savaşmak zorunda kalan İngiltere nihayet Almanya'ya karşı bir ortak bulabilmişti. Ancak bu hareket Türkiye'nin üzerindeki İngiliz-Sovyet baskısını artırmaya neden olmuştur. Çünkü artık İnönü'nün kullanabileceği Sovyet çekincesi ortadan kalkmıştır. 1941 yılı sonunda Amerika Birleşik Devletleri'nin (ABD) savaşa girmesiyle Avrupa'da yeni bir cephe açılması kararlaştırıldı. Sovyetler bu cephenin Balkanlardan açılmasını istiyordu. Çünkü Balkanlardan açılacak

bu cephe Almanları ikiye bölecek, böylelikle Rusların Avrupa içlerine ilerlemesini kolaylaştıracaktı.

İnönü, tüm bunlara direndi, Adana, Tahran, Kahire görüşmelerinde Müttefiklerin yapması gereken silah yardımlarını dile getirdi, askeri yardım olmadan Ordu böyle bir savaşa giremezdi. İnönü, savaştan çok savaş sonrası Avrupa düzenini düşünüyordu. Orduyu savaş sonrası, Sovyetler başta olmak üzere bazı ülkelerin Türkiye'den toprak veya egemenlik talepleri ve olabilecek bölgesel çatışmalar için diri tutmak istiyordu. Bu kapsamda demir, çelik, tahıl, kumaş, deri gibi o zamanın stratejik malzemelerinden iyi bir stok yapabilmek için diğer tüm ülkelerin yaptığı gibi tüketimi azaltacak karne uygulamasını başlattı.

İnönü, baskı yapan Müttefiklere, askeri yardımların yapılmaması ile Sovyetler Birliği'nin savaş sonrasında Türkiye'ye karşı tutumunun ne olacağını siyasal olarak belirlenmesi gerektiğini, bunlar açıklığa kavuşmadan savaşa girmeyeceğini açık olarak bildirmiştir.

ABD ve Sovyetler Birliği, zayıflayan Alman tehdidiyle başa çıkabileceklerini düşünerek Türkiye'nin harbe girmesi konusunda ısrarı bırakmış, artık politikanın gündemini savaş sonrası pazarlıkları almıştır. Almanya'nın 09 Mayıs 1945'de kayıtsız şartsız teslim olmasıyla Avrupa'da savaş bitmiş, ABD'nin Nagazaki ve Hiroşima'ya attığı atom bombaları sonucunda Japonya'nın da teslim olmasıyla II. Dünya savaşı sona ermiştir.

Bugün; başta İngilizler olmak üzere birçok ülke yakalarına, kırılğan güzelliği ve geçici doğası ile hayatın kısalığını ve hatırlamanın önemini sembolize eden gelincik çiçeği takacaktır.

Türkiye II. Dünya Savaşı'na girseydi!

Sonuç olarak; Cumhurbaşkanı İnönü, **“Türkiye II.Dünya Savaşında tarafsız kalmıştır”** şeklinde altı kelimeyle özetlediğimiz, 75 Milyon insanın öldüğü, galibin mağlubun belli olmadığı, tüm dünyanın yerle bir olduğu bu süreci, altı yıl boyunca bir orkestra şefi, bir satranç oyuncusu gibi yönetmiş, Türkiye’yi savaştan, yıkımdan, sefaletten kurtarmıştır.

Berlin

Dresden

Savaşın sona ermesi ile Sovyetler Birliği Türkiye’den Boğazların ortak savunulmasını talep etmiş ve konu Potsdam Konferansında tartışılmış, ancak ileri tarihe ötelenmiştir. Daha sonra 12 Mart 1947’de ABD Başkanı Truman’ın yaptığı açıklamada, Amerika’nın askeri, siyasi ve ekonomik olarak Türkiye’yi destekleyeceğini kesin olarak belirtmesiyle, Türkiye Sovyetlere karşı Batı İttifakının bir parçası olmuştur.

Birleşik Krallık Başbakanı Winston Churchill, savaş döneminde sık sık buluştuğu İnönü’ye, çok partili döneme geçişten sonra yapılan 1950 seçimleriyle Cumhurbaşkanlığını kaybetmesi üzerine gönderdiği telgrafta şunları yazmıştır;

“General İnönü’ye,

Aziz Generalim, Her ne kadar benim Türk politika işlerine karışmaklığım doğru olmayabilirse de Türkiye’nin mukadderatına riyaset ettiğiniz uzun devrenin kapanmış olduğunu şahsen büyük bir teessür duyarak okumuş bulunuyorum. Bana öyle geliyor ki tarih, General olarak kazandığınız zaferlerden başka, Türk Cumhuriyeti’ni İkinci Cihan Harbi’nin vahim tehlikeleri içinden nasıl sıyrıp geçirdiğinizi ve aynı zamanda Mustafa Kemal tarafından sert mücadelelerle kurulmuş olan liberal ve müterakki hükümet sistemini nasıl muhafaza ettiğinizi hayranlıkla kaydedecektir.

Dostça ve zevkli olan mülakatımızı daima hatırlarım ve politika sahnesinden şimdiki çekilişinizde size en iyi dileklerimi yollarım.

Winston S. Churchill”

Hedefin Zirvesi BAŞARININ ADRESİ

LGS ve YKS’ye hazırlık, yalnızca ders çalışmak değil; doğru rehberlik, planlı program ve motivasyonla mümkündür. Deneyimli öğretmen kadromuz ve sürekli takip sistemi ile başarıyı kaçınılmaz kılıyoruz.

Biz hazırız ya siz!

Liselere Hazırlık Kursu | Üniversiteye Hazırlık Kursu |
En Güncel Kaynaklar | Deneme Kulübü | Cafe-Kütüphane
Alanında Uzman Öğretmenler

LGS ve YKS’de hedeflerinize birlikte ulaşalım!

0507 865 1923

teknocagegitimkurumlari.com
Kocatepe Mahallesi Bayındır 2 Sokak
No: 52 Kızılay/Ankara

TESUD ÜYE VE
YAKINLARINA
%12
İNDİRİM

TEKNOÇAĞ
KIZILAY
KURS MERKEZİ

**COLDWELL
BANKER**

JOVEN

Joven Kampüs Avrupa

Joven Kampüs

Joven Port 2

*Joven Garden
Antalya*

Joven West

PROJEDEN DAİRE SAHİBİ OLUN

Namık Kemal SAYIN

Gayrimenkul Danışmanı

TESUD Üyeleri ve yakınlarına özel, Joven indirimini ile avantajlı yatırımlardan yararlanın.

+90 542 821 84 22

namikkemal.sayin@cb.com.tr

*Kuşadası Güzelçamlı'da Deniz ve Doğa ile iç içe,
Jandarma Kampı'na Bitişik 2024 Aralık Ayında
Teslim Olacak Yeni Projemiz...*

**TÜRKİYE EMEKLİ SUBAYLAR DERNEĞİ VE
TESUD A.Ş. 'NİN KATKILARI İLE...**

**TESUD
ÜYELERİNE ÖZEL
TÜM PROJELERİMİZDE
%15 İNDİRİM VE
ÖDEME
KOŞULLARI**

Kuşadası Kuştur Mevkii'inde
Özdere Askeri Kampa

30 dk. mesafede Sıfır Eşyalı Hemen Teslim

1+1 - 2+1 Daireler..

Kuştur Plajı'na 400 mt.

ÖZTAS
[konsept]

10 Adet

2+1
Daire

4 Adet

1+1
Daire

İrtibat Telefon Numaraları :

Ömer TUTUMLU

E.Kr.Pl't.Yb.TESUD A.Ş.Ynt.Krl.Bşk.Yrd.

0.532 376 45 08

Abdurahim ÇAĞLAR

E.Astsb. TESUD.A.Ş.Ticaret Müdürü

0.532 446 76 14

www.tesudanonim.com

www.oztasinsaat.net

Türkiye Emekli Subaylar Derneği (TESUD) A.Ş.Yönetim Kurulu, 13 Mart 2025 tarihinde, şirketin tamamının hissesine sahip TESUD'un yetkilisi olarak katılan TESUD Genel Başkanı E. Hv. Korg. Erdoğan KARAKUŞ başkanlığında Yıllık Olağan Genel Kurulunu yapmak üzere toplanmıştır. Toplantıda 2024 yılı değerlendirilmiş ve 2025 yılı planlaması yapılmıştır.

TESUD A.Ş.; ticaret yapan emekli subay ve yakınları ile ticaret ortaklığı yapmak amacıyla bir yazı hazırlamış, TESUD Şubeleri ve Devre Derneklerine göndermiştir. Amacımız, şubelerin TESUD Anonim Şirketi ile ilgili teklif ve önerilerini almak ve ayrıca ticaret yapan emekli subaylarla birlikte çalışarak gelir elde etmektir. Böylece hem şirketimiz hem emekli subay ve yakınları gelir elde etmiş olacaktır. Güçlerimizi birleştirip birlikte ticaret yapmak ve kazanç elde etmek hedef alınmıştır.

Geçen yıl ve bu yılın ilk yarısını kapsayan dönemde, Kuşadası'nda Öztaş İnşaat ve KKTC'de Latif Bilişim İnşaat firması ile iki inşaat projesinde işbirli-

ği yapılmıştır. İnşaat sektöründe şirketimize yapılan başvuruların değerlendirmesi devam etmekte olup, önümüzdeki günlerde yeni projeler açıklanacaktır.

Ayrıca Land Home Yatırım Gayrimenkul Proje Geliştirme Ticaret Limited Şirketi ile TESUD üyeleri ve yakınlarına özel indirimli konut satışı ile ilgili 3 ay süreli bir sözleşme, CORPS Security güvenlik firması ile de 3 aylık bir anlaşma imzalanmıştır.

Şirketimiz, değişik sektörlerde çalışma ve işbirliği arayışına devam etmekte olup, bu konularda üyelerimizin öneri, işbirliği ve ticaret tekliflerine açıktır.

TESUD Anonim Şirketi'nin, emekli subayların her birinin şirketi olduğunu bir kez daha belirtir, saygılarımızı sunarız.

Ömer TUTUMLU
E. Kr. Plt. Yb.

TESUD A.Ş. Ynt. Krl. Bşk. Yrd.

TESUD A.Ş. ile Öztaş İnşaat Ltd. Şti arasında yapılan işbirliği ve çalışmalardan dolayı TESUD A.Ş. Ynt. Krl. Bşk. Yrd. E. Kr. Plt. Yb. Ömer TUTUMLU ve TESUD A.Ş. Proje Koordinatörü E. Dz. Alb. Uğur ÜNLÜ tarafından Öztaş İnşaat Ynt. Krl. Bşk. Mahmut ÖZTAŞ'a plaket takdim edilmiştir.

PROFESYONEL GÜVENLİK HİZMETLERİ

**GMK Bulvarı No:61/1
ÇANKAYA / ANKARA**

HİZMETLERİMİZ

Konut & İş Yeri Güvenliği
İnşaat & Şantiye Güvenliği
Okul & Hastane & Avm Güvenliği
Silahlı & Silahsız Koruma
Yakın Koruma
Araçlı Koruma

İLETİŞİM

 +90 553 887 02 23

 +90 532 446 76 14

bilgi@corpsguvenlik.com

www.corpsguvenlik.com

HAVALİSESİ
TARİHİ

A. Ali Koyunoğlu
(Avukat, Em. İdr. Öğr. Kd. Alb.)

Askerî bir orta öğretim kurumu olarak Hava Lisesi ilk kez 1957 yılında Manisa'da açılmış ve fen lisesi aya- rında eğitim-öğretim hizmeti vermiş- tir. Bu lise hakkında Avukat E. Hv. Öğr. Alb. A. Ali Koyunoğlu tarafından yapı- lan yüksek lisans tezi, varislerinden izin alınarak ikisi de Hava Lisesi me- zunu Süleyman Sami İlker ve Engin Alptekin tarafından aslına dokunulma- dan bazı düzenlemeler yapılarak kitap hâline getirilmiştir.

Tez ve dolayısıyla bu kitap, Bur- sa Işıklar Askerî Lisesinin Türk Hava Kuvvetlerine "Işıklar Hava Lisesi" olarak yeniden devredildiği 2013 ile askerî liselerin kapatıldığı 2016 yılları arasındaki kısmını kapsamamaktadır.

Türk havacılık tarihi içinde mümtaz bir yeri olan Hava Lisesi hakkında ba- sılmış ilk eser olması bizler için ayrı bir övünç mevzuudur. Genç havacılarımızın ve Türk okurunun takdirlerine say- gılarımızla sunuyoruz.

KARDEŞÇE
YAŞAMAK
VARKEN

Aynı topraklar üzerinde yaşayan, aralarında dil, tarih, ülkü, duygu, ge- lenek ve görenek birliği olan insanla- rın oluşturduğu topluluğa millet denir.

Mustafa Kemal Atatürk de Türk mil- letini "Türkiye halkı, ırken veya dinen veya kültür olarak birleşik ve yekdiğ- erine karşı hürmet ve fedakârlık hisle- riyle dolu ve mukadderat ve menfaat- leri ortak olan bir toplumsal heyettir." şeklinde tarif etmektedir.

Yukarıda verilen tanımlardan da an- laşılacağı üzere milletler, sevinçte ve kederde ortak olan ve aynı hedefler etrafında birleşen insanlardan oluşur.

Bu nedenledir ki tarih boyunca yay- ılımcı devletler topraklarına göz dik- tikleri ülkelerin halklarının arasına ni- fak, ayrılık sokarak onları etnik ve mezhepsel temelde ayırmaya, bölme- ye ve parçalamaya çalışırlar. Osmanlı Devleti'ni parçalamaya çalışan devlet- ler de azınlıklar arasına ayrılık tohum- ları ekmış ve onları bağımsızlık vaa- diyle kışkırtarak isyana teşvik etmiştir.

O dönemde Bulgarların, Sırların, Yunanlıların isyan ederek bağımsız- ılıklarını kazanmaları Ermeniler için de örnek teşkil etmiş ve yayılımcı ülkele- rin bağımsızlık vaadine kanan Erme- niler Birinci Dünya Savaşı öncesinde kendi devletine karşı savaşmıştır.

Bu kitap, Ermeni meselesini taraf- sız bir bakış açısıyla ele almakta ve günümüzde yayılımcı ülkelerin faali- yetlerine karşı alınması gereken ted- birler konusunda öneriler sunmakta- dır.

Uzun süreli ve peş peşe girilen sa- vaşlarla yakılmış, yıkılmış ve âdetâ if- las etmiş bir imparatorluğun küllerin- den, yeni bir ülke doğar. Ve yeni bir ulus yaratılır: Atatürkçü düşünce ve cumhuriyet değerleri üzerine inşa edi- len ve uluslararası saygınlığı olan bir ülke...

Bu süreç kolay geçmez elbette. Biri Selanik'te öteki ise Anadolu'nun ço- raklaşmış bozkırında, farklı zamanlar- da iki beyaz zambak açar. Ömürleri- ni yurtlarına adayan bu iki beyaz zam- bağı, kaderleri sonsuzlukta buluşturur. Doğu'nun mazlum uluslarına da örnek olan Anadolu'nun kurtuluş mücadele- sini nasıl zafere ulaştırdıklarını, nasıl destana dönüştürdüklerini konuşurlar, uzun uzun dertleşirler aralarında.

Bizim kısmetimize Osmanlı'dan ge- riye kalan enkaz ve bu enkazı temiz- lemek düştü, derler. Biçare bırakılmış Anadolu halkı ile omuz omuza vere- rek çağdaş bir ulusu nasıl yarattıkları- nı, bitmiş tükenmiş bir ülkeyi yalnız düşmanlardan değil; işgalcilerle işbir- liği yapan padişahı, cehaleti ve geri- ciliği nasıl yendiklerini, karanlığı nasıl aydınlığa kavuşturduklarından bahse- derler. Ve yarattıkları bu ulusun kal- kınma yolunda en olmaz denilen işle- ri, kısa bir zamanda nasıl başardıkları- nı da bir öykü halinde akar gider arala- rındaki sohbette.

Bir dünya imparatorluğunun çökü- şünden günümüze, iki beyaz zamba- ğın dilinden destansı bir eser BEYAZ ZAMBAKLAR.

OYAK YATIRIM ile Gelecekte Payınız Olsun!

Deneyimli
Uzman Kadro

Geniş
Ürün Yelpazesi

Çoklu İşlem
Kanalları

Yenilikçi Pratik
Çözümler

Alternatif
Analiz Araçları

OYAK üyelerine özel ayrıcalıkların detaylarına
OYAK Platform mobil uygulaması ve
www.oyakplatform.com.tr üzerinden ulaşabilirsiniz.

www.oyakyatirim.com.tr

Müşteri İletişim Merkezi

0850 222 0 414

OYAK YATIRIM'da
hesap açmak için
QR kodu kullanın.

ÖDÜLLÜ PROJE YATIRIM MARKASI SKY-B'NİN 4. PROJESİ

SKY GÖKSU

**%50
PEŞİN**

36 Aya Varan
Vadelerle

**TEMMUZ
2025**

TAPU
TESLİMİ

**YÜKSEK
KİRA
GETİRİLİ**

**TESUD
ÜYELERİNE VE
YAKINLARINA
ÖZEL**

%10
İNDİRİM!

1+1 45m2 | 2+1 70m2 | 3+1 105m2

2.Part Tapu Teslimleri Başladı, Geç Kalmayın!

ADRES:Konutkent Mah. Dumlupınar Blv. No:399/61
Elya Tower Çankaya/ANKARA **0312 512 70 10 - 0530 918 77 20**
TESUD A.Ş. Tic. Md. E. Astb. Abdurrahim ÇAĞLAR **0532 446 76 14**

2024 YILI ENLERİ
ÖDÜL TÖRENİ

YILIN EN GÜVENİLİR
PROJE YATIRIM
MARKASI

2024
YILI
ENLERİ

Özel LS-Dent

TESUD
TÜRKİYE EMEKLİ SUBAYLAR
DERNEĞİ

ANLAŞMALI DÖNEM BAŞLADI

Türkiye Emekli Subaylar Derneği Üyelerine ve 1. Derece Yakınlarına Özel TDB Fiyat Listesi Üzerinden %30 İndirim

TEŞHİS VE TEDAVİ PLANLAMASI

Diş Hekimi Muayenesi	Ücretsiz
Uzman Diş Hekimi Muayenesi	Ücretsiz
Panoramik Film	Ücretsiz
Teşhis ve Tedavi Planlaması	Ücretsiz
Kontrol Hekim Muayenesi	Ücretsiz

*Ücretsiz ilk muayene ile tedavi planınızı oluşturmak üzere sizleri kliniğimize bekliyoruz.

 Mutlukent Mah. Angora Bul. 2015. Cad. No: 4/9
Çankaya /Ankara

 0312 212 79 79 - 0538 218 79 79

 @littlesimilesdent

Little Smiles

ARAMIZDAN AYRILANLAR

**Kederli ailelerine ve arkadaşlarına başsağlığı diler,
hizmetlerini saygı ile anarız.**

TESUD Genel Merkezi

Turgut DURUKAN

E. J. Öğr. Kd. Alb. (1960-2)

Çankaya Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **22.05.2022**

Tel: (0312) 439 39 61

Şükran YILMAZ

Subay Eşi

Çankaya Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **15.10.2022**

Oğuz ÖNER

E. Tbp. Alb. (1961-28)

Kadıköy Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **04.09.2023**

Hikmet ORAN

E. Hv. Fz. Bnb. (1950-43)

Konak Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **10.02.2024**

Tel: (0232) 421 04 57

Atıf KUTLUOĞLU

Subay Eşi

Kadıköy Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **01.06.2024**

İrfan ÖZ

Subay Eşi

Şişli Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **08.09.2024**

Tel: (0532) 443 36 76

Ferit ÇELİKTÜRK

E. Per. Alb. (1972-46)

Şişli Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **29.09.2024**

Tel: (0507) 385 41 80

Akın YALÇIN

E. İs. Alb. (1954-9)

Şişli Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **01.10.2024**

Tel: (0555) 865 63 05

Sevim KUTUCUOĞLU

Subay Eşi

Şişli Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **01.10.2024**

Tel: (0533) 561 98 78

Gülsüm ALGÜL

Subay Eşi

Şişli Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **07.10.2024**

Tel: (0533) 736 72 76

ARAMIZDAN AYRILANLAR

Ahmet Cemalettin TALUM

E. Per. Alb. (1950-26)

Şişli Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **09.10.2024**

Tel: (0533) 967 15 18

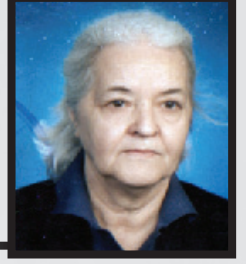

Bedia ÖNDER

Subay Eşi

Kadıköy Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **24.10.2024**

Tezer BENNA

Subay Eşi

Şişli Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **26.10.2024**

Tel: (0534) 615 61 08

Rafet PANÇUK

E. Lvz. Alb. (1953-1)

Şişli Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **09.11.2024**

Tel: (0530) 201 53 86

Rasime ÜNER

Subay Eşi

Kadıköy Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **12.11.2024**

Edip BAYOĞLU

E. Korg. (1947-65)

Kadıköy Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **14.11.2024**

Fatma Necla KALIPÇI

Subay Eşi

Kadıköy Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **01.01.2025**

Aynur KÖKÇÜ

Subay Kızı

Çankaya Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **14.01.2025**

Tel: (0312) 235 10 65

Kamil Coşkun TUNA

E. P. Kd. Alb. (1965-252)

Çankaya Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **18.01.2025**

Neşet GÖZAY

E. P. Alb. (72-105)

Şişli Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **20.01.2025**

Tel: (0538) 568 84 26

Refik SİPAHİ

E. Hv. P. Alb. (1964-185)

Eskişehir Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **21.01.2025**

Tel: (0542) 217 09 01

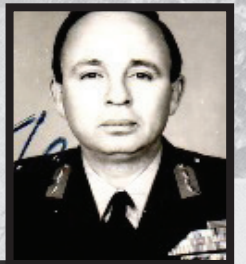

Atilla BAŞARAN

E. Tuğg. (1959-3)

Çankaya Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **23.01.2025**

ARAMIZDAN AYRILANLAR

Hasan KARABUCAK

Onursal (Fahri) Üye

Adana Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **27.01.2025**

Tel: (0532) 311 42 56

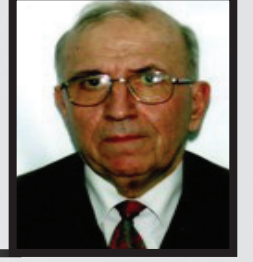

Nurettin NOYAN

E. Alb. (1966-77)

Çankaya Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **29.01.2025**

Ahmet AKKOYUNOĞLU

E. Mly. Alb. (1977-4)

Kadıköy Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **10.02.2025**

Birsen TANYOL

Subay Kızı

Üsküdar Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **13.02.2025**

Altan KILKIŞ

E. Tnk. Alb. (1965-115)

Çankaya Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **19.02.2025**

Tel: (0533) 487 90 12

Yasemin AKTÜRK

Subay Eşi

Adana Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **20.02.2025**

Tel: (0506) 181 83 89

Tanju YADA

E. Müst. Top. Yzb. (1961-82)

Rasimpaşa Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **24.02.2025**

Tel: (0536) 475 65 75

Erdal ŞİMŞEK

E. Per. Kd. Alb. (1961-138)

Çankaya Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **01.03.2025**

Tel: (0312) 231 47 60

Sedat ÖKTEM

E. Alb. (1954-3)

Çankaya Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **04.03.2025**

Ahmet ELMACI

E. P. Yb. (1974-155)

Yıldız Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **11.03.2025**

Tel: (0533) 749 36 74

Birsen KARAGÜLLE

Subay Eşi

Çankaya Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **14.03.2025**

Tel: (0312) 229 57 07

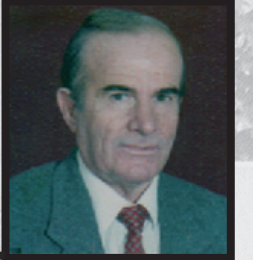
Semih ARKUN

E. Hv. Plt. Bnb. (1953-24)

Çankaya Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **05.04.2025**

Tel: (0532) 447 25 60

ARAMIZDAN AYRILANLAR

A. Duran BERBEROĞLU

E. P. Kd. Alb. (1969-125)

Çankaya Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **11.04.2025**

Tel: (0505) 669 23 84

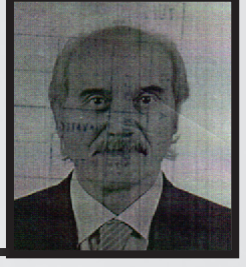
Mustafa Ertuğrul SEVİLGİN

E. Tnk. Kd. Bnb. (1967-96)

Çankaya Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **15.04.2025**

Tel: (0530) 403 96 23

Güven AKGÜN

E. P. Alb. (1961-191)

Yıldız Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **16.04.2025**

Tel: (0535) 949 34 44

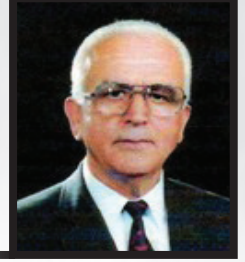

Necati MOLYER

E. Müh. Alb. (1954-1)

Çankaya Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **19.04.2025**

Güner KARATEKE

Subay Eşi

Yıldız Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **23.04.2025**

Tel: (0535) 625 35 02

Nebi YILDIRIM

E. Hv. Mu. Alb. (1986-149)

Konak Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **30.04.2025**

Tel: (0544) 461 80 93

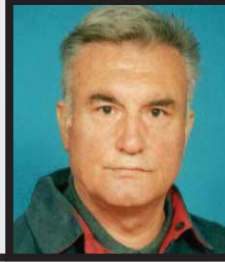
Erdener DEMİRİZ

E. Kur. Alb. (1961-18)

Rasimpaşa Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **01.05.2025**

Tel: (0533) 353 55 39

Hasan Raif BABAOĞLU

E. Tuğg. (1949-27)

Çankaya Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **03.05.2025**

Ali Fikret ERDEM

E. Alb. (1956-4)

Çankaya Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **07.05.2025**

İsmail Orhan ŞENYUVA

E. Hv. Plt. Kur. Kd. Alb. (1951-3)

Çankaya Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **16.05.2025**

Tel: (0532) 598 09 23

Ekrem Osman ULUSOY

E. Tnk. Alb. (1954-4)

Çankaya Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **07.06.2025**

Tel: (0532) 301 61 79

Atilla KANAT

E. Dz. Kd. Alb. (1965-3490)

Gölcük Şb. Üyesi

Vefat Tarihi: **13.05.2025**

Tel: (0532) 345 53 41

YENİ
RENAULT DUSTER
E-TECH FULL HYBRID
145 HP

980 km'ye varan menzil⁽¹⁾
şehir içinde %80'e varan elektrikli sürüş⁽²⁾
17 adet gelişmiş sürüş destek sistemi
kablosuz akıllı telefon yansıtma özelliğine sahip 10,1" dokunmatik ekran